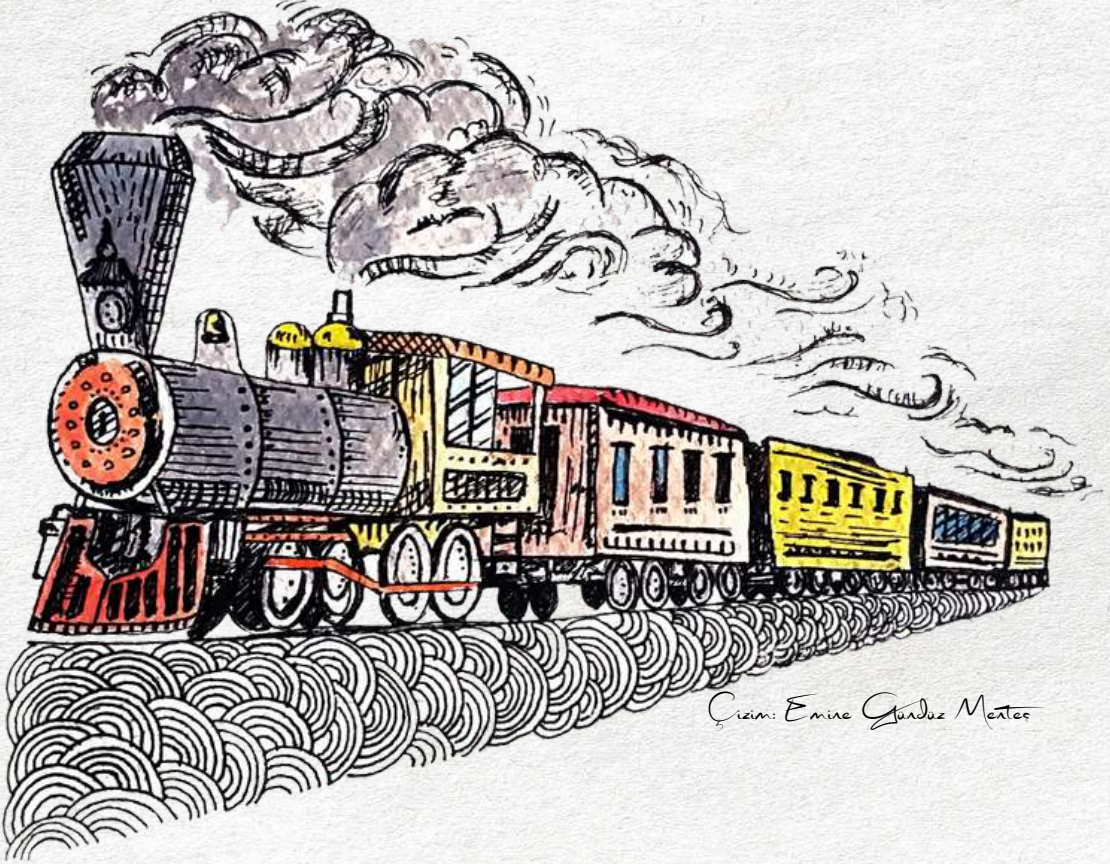

Tema: Yollar ve Kaybolar

Çizim: Emine Gündüz Mentec

Arka Kapak Şiiri: Murat Serdar Çakıroğlu

TEMA: Muhammet Erdevir, Ahmet Mentec, Zübeyde Andıç, Emine Gündüz Mentec, Hande İkbal, İbrahim Halil Çelik, Adnan Semih Dumlupınar, Jale Önder Darıcı, Meryem Genel Çilingir, Nurhan Ceylan, Yasemin Coşkun, Şeyda Başer Eroğlu, Uğur Demircan, Hüseyin Kılıç, Semanur Bozok Sabuncu, Büşra Yalçinkaya, Benül Merve Kubanç, Aysel Ertan, Ahsen Dalca Korkutan, Buket Uçar, Zuhal Kara Başaran, Merve Yurtsever, Rümeyza Oğuz, Aykut Akgül, Gazel Yiğit, Büşra Badeci, Münür Karagöz, Sündüs Arslan Akça.

TEMA DIŞI: Ömer Keser, Işık Sungurlar, Fatma Aksu, Fatih Selvi, Hasan Ulas, Oğuz Ertürk, Hatice Kübra Öktem, Sevdâ Altınkaya, Yasin Gedik, Erhan İksamuk, Suzan Yörük.

*Dergimizin tüm sayılarını www.edebiyatdaima.com'dan indirebilirsiniz.

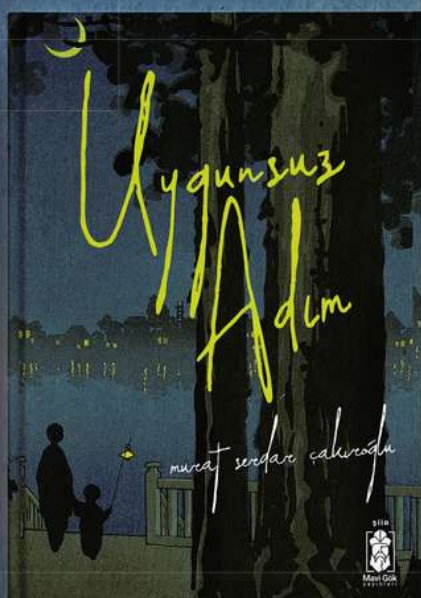
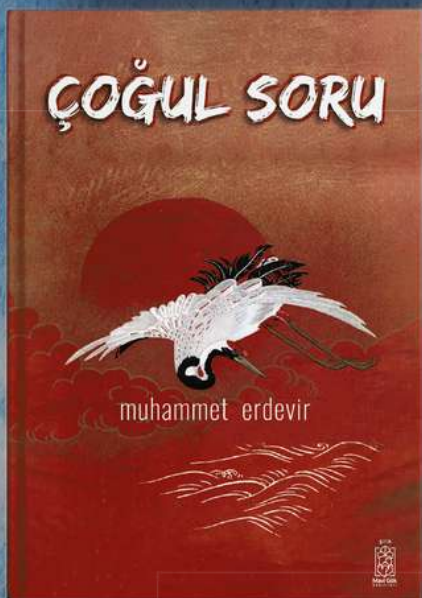
13

MAVİ GÖK YAYINLARI

ŞİİR KİTAPLIĞI

İftihârla Sunar...

Edebiyat
Daima
EDEBİYAT | KÜLTÜR | SANAT

Mavi Gök
yayınlari

Daima Edebiyat

kültür, sanat, edebiyat dergisi

KÜNYE

Daima Edebiyat dergisi, www.edebiyatdaima.com ekibi tarafından yayına hazırlanan aylık kültür, sanat, edebiyat dergisidir.

Daima Edebiyat dijital ve matbu olarak yayımlanır. Yayımlanan yazı ve şiirlerin telif hakkı ve hukuki sorumluluğu yazarına/şairine aittir. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

Yayın Türü: Aylık, yerel, süreli
ISSN: 2822-7077

İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Muhammet ERDEVİR
YÖNETİM YERİ: Şahinbey/GAZİANTEP

Yayın Yönetmeni: Muhammet Erdevir.

Yayın Kurulu: Ersin Kartal, Emine Gündüz Menteş, Ercan Sağlam, Ahmet Menteş,
İbrahim Halil Çelik, Murat Serdar Çakıroğlu, Hande İkbal, Jale Önder Darıcı.

İletişim: dergi@edebiyatdaima.com

 / [daimaedebiyat](https://www.edebiyatdaima.com)
www.edebiyatdaima.com

<http://>

Kodu Okutun

Çizim: Mustafa Burak Çilingir

MustafaBurak

İçindekiler

Muhammet Erdevir	6	Yollar Kaçışlara, Kaçışlar Yollara
Ahmet Menteş	8	Kayıp Aranmıyor
Zübeyde Andıç	10	Güllerin Hüznü
Emine Gündüz Menteş	12	İdil, Yollar ve Anılar
Hande İkbâl	14	Kül Coğrafyası
İbrahim Halil Çelik	15	Rastlaşma
Adnan Semih Dumlupınar	20	Bir Öğle Vakti Pencere Manzaraları
Jale Önder Darıcı	21	Yolu Bitenlerin Öyküsü
Meryem Genel Çilingir	24	Cebimdeki Tanrı
Nurhan Ceylan	25	Yol Üzgün Bir Telaş
Yasemin Coşkun	27	Penceresiz Kale
Şeyda Başer Eroğlu	29	Yolda Bir Cenaze Namazı
Uğur Demircan	31	Yolcu
Hüseyin Kılıç	33	İzmir'in Dağlarında
Semanur Bozok Sabuncu	35	Yolcu
Büşra Yalçınkaya	37	Bilmeden Adım Atanlara
Benül Merve Kubanç	38	Ayak İzleri
Aysel Ertan	41	Tren
Ahsen Dalca Korkutan	43	Bir Gün Yolda Gidiyoruz
Buket Uçar	45	Kalemimin Peşinde
Zuhal Kara Başaran	47	Yollar ve Kayboluşlar
Merve Yurtsever	49	Bu Bir Yanlışlık Senfonisi
Rümeysa Oğuz	51	Mürekkep Lekesi
Aykut Akgül	53	Endişe
Gazel Yiğit	54	Sessizlerin Yolu
Büşra Badeci	56	Yol Saati
Münür Karagöz	57	Kurgusuz Keder
Sündüs Arslan Akça	58	Ucu Yanık Ezgiler

Tema: Yollar ve Kayboluşlar

İçindekiler

Ömer Keser	60
Işık Sungurlar	61
Fatma Aksu	63
Fatih Selvi	64
Hasan Ulaş	66
Oğuz Ertürk	67
Hatice Kübra Öktem	68
Sevda Altinkaya	69
Yasin Gedik	70
Erhan İksamuk	71
Suzan Yörük	72

Butimar
Kimliğin Kayboluşu: Uzaktan Kumandalı Kız
Derkenar
Omza El Fobisi
Kabuk Atıyor Yara
Düğüne Geç Kalan
Azaldıkça
Set
Cennetüstü
Seyit Ali
Zamanda Sus/Pus Çılgılığı

Tema Dışı

BU SAYININ TEMASI

yollar ve kayboluşlar

YOLLAR KAÇIŞLARA, KAÇIŞLAR YOLLARA Muhammet Erdevir

*Aşk da gelir peşimize, biz yürüyüp gideriz
Kumsalın en ince yerlerine basarak
Kanatarak ayak izlerimizi
Ali Cengizkan | Yürümek*

Bu, benim için oldukça kişisel bir yazı. Aslında herkes için öyle olsa gerek çünkü her yolculuk nevişahsına münhasır bir eylemler silsilesidir. Hiçbir yol, hiçbir yolcu, hiçbir yolculuk birbirinin aynı olamaz. Belki de bu yüzden yolculuğa çıkmak kadar kendimi yolda hayal etmek bile içimde bir yerlere dokunup geçiyor her defasında. Ne zaman bir yol düşünsem içimde uzaklara, hiç bilmediğim uzaklıklara açılmak arzusu belirir. Daha küçük bir çocukken ormanın içindeki açıklıkları keşfetmeye çıkar, gözlerden uzak bu yerlerde insan seslerinin ulaşamayacağı bir dünya inşa etmeye çalışırdım. Sığınağım kendi yalnızlığımıydı. Ruhumun ortasından geçen yol beni daima o yalnızlığa ulaştırıyordu ve ben geçici bir süreliğine de olsa huzuru ancak o yalnızlıkta bulabiliyordum. Büyüyüp sorumluluklar tarafından elim kolum bağlanınca kitapları, sinemayı, tablo ve heykelleri keşfettim. Sanat karşısında duyduğum hayret hayranlığa dönüşürken sanatın yarattığı heyecan dünya telaşından kaçabildiğim bir adacığa dönüştü.

Hayatımız boyunca kök salmaya, bir yere tutunmaya çalışıp çabalarız. Gözümüzün görebildiği mesafeden ibaret bir dünyadır içine kendimizi konumlandığımız. Ama ara ara varlığını hatırlatan bir yaranın sızısını hissettiğimiz de olur. Gitmek, uzaklaşmak, yola düşmek... İnsan mekâna değil, yalnızlığına kaçır ilkin. Yalnız kalabilmeyi seçebilmektir en büyük özgürlük. Hayy bin Yakzan veya Robinson Crusoe gibi zorunlu yalnızlıkları kastetmiyorum. İnsanın kendisinden çok daha büyük bir güç tarafından oradan oraya savrulması bir tercih değildir zira. Fakat hayatından insanları çıkarmak, kalabalığı eksiltmek, sayıların üstüne yürümek ve sonunda arzu edilen ıssızlığa erişmek gerçek bir zaferdir. Kalabalık, kalın ve aşılmaz bir sur olarak yükselir ufukumuzda. Ondandır kaçabilmek, onu aşabilmek, onun sınırlarını aşabilmek büyük bir imtihandır. Ufku kapatan, insanı boğan, ruhu daraltan kalabalığı aşabilmek yalnızlık yolunda ilk ve elzem zaferdir. Kazanabilene aşk olsun!

Steinbeck “Biz seyahate gitmeyiz, seyahat bize gelir.” diyordu. Onun ifade ettiği gibi önceden açılmış, haliyle başkalarının açtığı yollar bizi istediğimiz yere götürmez. Başkalarının yolları, onların deneyimlerinin meyvesidir. Herkes kendi korkusundan sakınarak; sevincinden, ümidinden, beklentisinden güç alarak açar yolunu. Bizim yolumuz, sadece bize ait olmalı; asla bir başkasını değil, yalnız bizi seçmelidir. Bu yüzden yalnızlığın inşası, her insanın başarabileceği bir süreç değildir. Yola koyulmak, menzili değil yolu esas tutmak, ta en baştan önceliklerini doğru belirlemekle gerçekleşebilir yalnızlık iklimine yolculuk. Kalabalığın etki alanından çıkmak hiçbir zaman kolay değildir. Yalnızca övgüsünden sakınmak değil, kınamalarına karşı da korkusuz olmak gerekir. Kalabalıklar, konu ne olursa olsun insanı kınar çünkü kitleler dâhil olmadıkları imtihanlara karşı oldukça acımasızdır.

Yaşamın absürtlüğüne, insanların acımasızlığına karşı kendine kaçan insana saygı duyarım ben. Bunun kolay olmadığını bilirim. Üstelik insanın kendiyile karşılaşması, yüz yüze gelmesi içten içe bir çatışma riskini de beraberinde getirir. Ruhun derinliklerine yolladığımız, üstünü örttüğümüz, görmezden geldiğimiz hayaller, beklentiler, yarım kalmışlıklar her an üstümüze çökebilir. İnsan ruhunun derin mahzenlerinde bekleyen yaratıklar yönüyle iç dünyamız, Alice Harikalar Diyarı’ndaki tavşan deliğinden bile daha şaşırtıcı, daha korkunç olabilir. Ama Milton’ın Kayıp Cennet’te söylediğini de yabana atmamak gerekir: “Zihin, neresi olmak isterse orasıdır; kendi içinde cehennemi cennete, cenneti de cehenneme dönüştürebilir.”

KAYIP ARANMIYOR

Ahmet Mentee

Çünkü onu arayacak olanlar da kayıp. Herkes bir köşede mahvını taleple meşgul; tüm vasıflardan soyunmuş, yolların sonsuzluğuna kul. Herkesin eline bir bayrak tutuşturulmuş. Neyin bayrağı? Hiç tanımadığımız bir kanaldan gökyüzüne doğru çıkıyormuş gibi hissediyorduk kendimizi. Evet, karanlıktı tünel, ama biz de ışık saçmak için aydan borç alanlar değil miydik? Çorak step, kuru tarla, susuz yaz, karanlık günler, kalbe batan hançer, sıkılan yumruk... hepsi geride kalıyormuş gibiydi. Keşke insan, olduğu yerde bulsardı mutluluğu. Keşke ekmek hiç küflenirse de sonsuza dek sürseydi bu ziyafet. Gitmek! Gerekmeseydi keşke. Aramak ve kaybolmak gibi kavramlar olmasaydı dilde.

Her şeye rağmen! Kalınabiliyor muymuş iyi olunarak? Bir taşla iki kuş vurulan çağlardan geçip geldik bir kuşla iki taşın vurulduğu çağa. Yolculuk zordu. Yol uzundu. İnsan ölümlüydü. Gün geldi insanla birlikte insanlık da öldü. Nereye kaçacak şimdi, içinde insanlıktan birkaç kırıntı kalmış olanlar da? İnanıyoruz artık gerçeğin farklı bir yönüne. Elimize geçen ne varsa fırlatıyoruz göğe. Biri bir şeyin değerini mi bildi, hemen saldırıyoruz ona. Ne varsa bir an önce tüketmenin derdindeyiz. Çölü eskittik, şimdi denizler var sırada, kurutulacak. Sonunda bize kalan: ağlayışsız gözyaşları olacak. İki imkânsızlık arasında doğduk. Elimizde çaresizlikten başka bir şeyin olmadığı günlerdi. Göğün mavisinde dinlendik, sonra yolların bitimsizliğinde kaybolduk.

Sona dokunmak için ne kadar çok kuşku gerekiyor bize? Sonu tadabilmek için ne kadar yaşamak, ne derece sömürülüp köleleşmek... İşte kırbaç, zincir, emir ve sükûn... Ey köle o esrik şehre ulaştın mı? Tasarlanmış hayatlarla gerçek hayatların durmadan çarpıştığı, durmadan tuzla buz olduğu, durmadan iki ölü bir yaralı varoluş kazaları... Ayağının altından toprak mı kaymış? Olsun, sana bir bahane sunar bu. Vardım bir zamanlar dersin. Ve sonra aldım başımı, vardım gittim uzaklara... Kimse bir sakınca görmez senin artık olmayacak olmanda. Belki fısıldarlar: bir zamanlar vardı, sonra aldı başını, vardı gitti uzaklara. Üzülme. En büyük saygıyı hak eder unutulmuş olan. Hak eder, ancak kim takdir edecek onu? İşte bu yüzden, unutulmuşluğundur senin şiirin. Şaire kızma, her şairin vardır konuştuklarından çok sustukları. İşte şiir, ideal bir sessizlik tapınağı. Klinik bir vakayızdır onun için. Sessizce çoğaltır hastalıklarımızı.

İnsan çok yükseklerle çıkabilir. Ancak düşme düşüncesini aklından sildikten sonra. Sakın korku, her gün yolumuzu kesen o kuduz uçurum olmasın. Bunca düşüşten sonra hâlâ düşülecek bir uçurum mu kalmıştır? Öyleyse gölgeler ağlasın halimize. Gölgeler ağlayamaz. Olsa olsa gülerler halimize. Hayatın bize sunduğu: Umud verici bir uçurum. Kenarında dans edip eğlendiğimiz. Her şölen, ölüme bir adım daha yaklaşma. Gururlu anların toplamı, güzelliğinin derecesini belirleyecek ölümün. Sükûnet zamanları gerekti bizlere, bizse sesle doldurduk her anın her zerresini. Ruhunu gördüğümde gözlerini de çizeceğim, diyen bir ressam vardı hani. Bu tür incelikler de aşikâr, kalmadı artık. Eski rüzgârlar şimdi çok uzaklarda. Bir düşsel yaratığın ağzından çıkan nefes yetiyor bize. Eski gülümsemeler...

Geçmiş günlerden büyük işkence yok sanki insan için. Hangi anıyı düşünsek, kalpte çaresizliğin kör kuyuları. Hangi maziye baksak... Hayatın boşunallığı! Bir duvar ustasının artık yıkmak istemesi ördüğü bütün duvarları. Gılgamış'ın ölümsüzlük otunu çalan yılanın, artık içinin daha rahat olması. Hoş, Gılgamış da sevinmişti bu duruma sonradan: Aklı başında gelip, 'bu kadarı bile fazla hayatın' mertebesine ulaştığında. Kendi cenazesinde de hazır bulunmuştur o –diri olarak. Dostlarıyla birlikte el birliğiyle yolcu etmiştir kendini. Peki ya defin merasimi bitip herkes evine dağıldığında o nereye gitmiştir? İşte burası tam bir bilinmezlik. İşte tüm bunlar tam bir yaşanmışlıklayaşanmamışlıkarasındakalmışlık. İyi ki kendi cenazemizi kaldırmak zorunda kalmıyoruz. Yoksa gülmekten ölürdük. Onlar ağlardı biz gülerdik. Onlar ağlardı biz gülmekten ölürdük. Onlar ağlardı biz ölürdük. Niye şimdi ağlıyorlar: uzun zamandır ölüydük.

Sonra belki umut dolu bir soru dökülür (her şeye rağmen) henüz dilini yutmamış bir ağızdan: Bir gün, kuşlarla havada dans edecek kadar özgür olabilecek miyiz? Tutamaz kendini gülersin. Sonra düşünür ağlarsın: Bir çağ el değiştirir. Tekrar ve tekrar... Binyıllardır süren yolcuğu bu senin gözlerinin. Bir anda kesilir de bir damla gözyaşıyla, sonra seller ve tufan, yıkılan köprüler, geçmesi gereken ucuz ve kirlili bir zaman, sonra nemli toprak bir süre ve aheste çürüyüş. Aynı tuzak daha kaç kez kurulacak yolumuza. Aynı yok oluş bizi bekliyor yine asırlar sonra. Aynı çürüyüş tekrar yaşanacak –ne acı! Yine aynı yollarda, yine aynı yol arkadaşlarıyla. Sonra? Sonrası, kayboluşlar...

GÜLLERİN HÜZNÜ

Zübeyde Andıç

SADECE ŞEHİR

*“Bir zamanlar sizin
olan şehir artık sizin olmaktan çıkmışsa onunla dertleşmek;
ondan bir işaret, bir sihirli sözcük beklemek neye yarar.”*
Cezmi ERSÖZ

Kebap ve kokoreç kokan akşamın kızılığında yaşamak...
Geceleri kurt seslerine karışmış uğultuyla dağ başının
çekilmezliğinde yaşamak... Dört yıla sığdırılmış kara kilitli bir
dolapla küçük bir odada sabah ederek yaşamak... Geleceğin de
bir gün geleceğine inanarak yaşamak... Zordu.

Ayakları kirden ve soğuktan nasır tutmuş çocuk, dört yıldır
aynı yerde. Âmâ bir adam, almayı umduğu beş kuruşu hak
etmek istercesine türkü söylüyor. Giydiklerinin içinde
kaybolmuş, hayatın ağırlığından ezilmiş mendil satan küçük bir
çocuk... den den, nokta nokta, vs. vs.
Canı çekilmiş bir beden gibi uzanıp şehrin orta yerine, feryad u
figan kopararak dünyayı ayağa kaldırmak ve unuttuğunuz
insanlığınızla hüznü satıp ekme parası kazanan yüreklerle
aydınlık sabahlara uyanmak istiyorsunuz. Nafile!

Şehrin orta yerinde hırpalanmaları unutup Allı Turnam
türküsüyle geldiğim bu şehirden aynı türküyle gidiyorum.
Serzeniş yüklü sözlerim ve kaldırım taşlarında ayak izlerim var
hatırlanacak. Muştular getiren bütün güvercinlerimi
Kızılırmak'ın akışı, toprak yüzü insanların bakışı için azat
ediyorum.

Bardaktan boşanırcasına yağmak yakışıyordu bu şehre.

SADECE BİZ

Biz, zamanı dokumaya çalışıyorduk tezgâhlarımızda. Oysa zaman ne de çabuk sökülüp gidiyordu. Zamansız ayrılıkları kapıdaki. Önceleri zamanı gelmiş ayrılıkların eşliğinde bir gurbet türküsüydü yaşamak. Sonraları onun adı hasret türküsü olmuştu. Artık hangi türküde hasretten, özlemden bahsedilse biz olacaktık. Biz olacaktık, geceleri bu şehrin görünmez bekçisi.

Bütün kırılmalıklarımız şehrin adına yansımış, havasına karışmıştı. Boşuna değildi bu şehre “kırık şehir” dememiz.

Güllerimiz vardı dallarında yeşermemiş, vazolarda can bulan. Bu şehrin bağları yoktu. Olanları da bülbüller çoktan terk etmişti. Gül yüzlü sevgililerin beli bükülmüştü divan şairlerine inat. Platonik aşklar peşinde, kendi ütopyamızda, günahı yâr dediklerimizin dudaklarında unutarak yaşamıştık. Yine de aşkın en koyusuydu bizdeki. Biraz melankoli, biraz hüznü sattık bu sokaklarda. Geride dört duvarın soğukluğunda üşümüş, söylenmemiş türkülerimiz var. Kara tren durdu, biz gidiyoruz.

SADECE O

*Dostun bahçesine yad eller dolmuş
Gülünü toplarken fidanın kırmış
Şurda bir kötünün koynuna girmiş
Benim sevmelere kıyamadığım*
KARAC' OĞLAN

Dört yılın sorgusuna gizlenmiş bir renki yüzümdeki. Hangi fotoğrafın negatifiydi hayat? Bilmiyordum. Şimdi bütün fotoğraflarımı bir eskiciye sattım. Tüm yaşanmışlıklarımı, ellerimi, sözlerimi... Artık sevda üstüne mimli yazılar yazamayacak mıydım?

Elleri başka, gözleri başka, sözleri başka, başkasının olan yâr! Hangi ben'in sevdiğiydin sen? Hangi güzellik uykusunun belalı mahmurluğuydu gözlerindeki? Kelimeleri giydirmekse şiir, benim de senin için giydirdiğim kelimeler vardı; okunmamış. Adresi belli şiirler sızıyordu gözlerimden.

Artık ne doğan gündün medet ne de yüreği kelepçeli bu şehrin insanlarından merhamet umuyorum. Tütün sarısı hüznün ve bir türküye mısra olmuş o hüznü gözlerinle hayatımın pejmürde yanı olarak sen kalıyorsun. Bundan böyle isimsiz istasyonlarda, adressiz insanlar o malum türküyle beni bekleyecekler. Benim seni o türküyle sevdiğimi bilecekler; sen bilmeyeceksin.

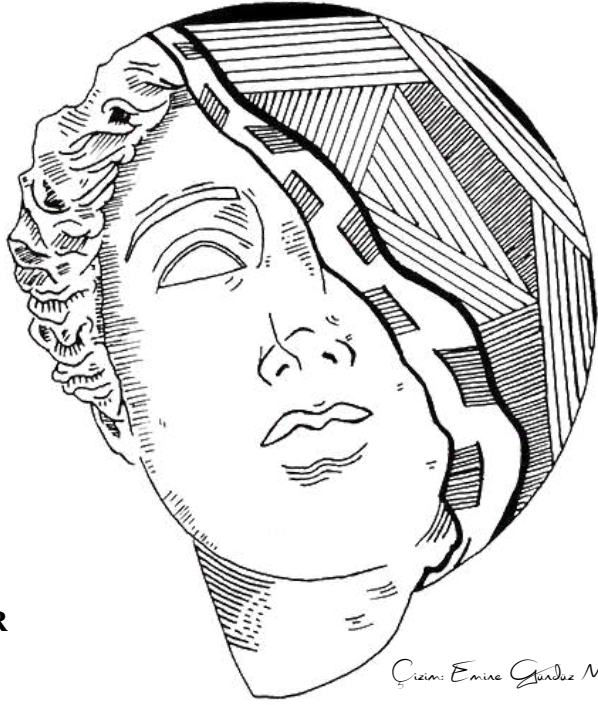
Sen kalıyorsun...

Bense o türküyü bir daha söyleyemeden gidiyorum:

“Ela gözlüm ben bu elden gidersem/Zülfü perişanım kal melûl melûl”

SADECE

Acıyı kucaklamış fotoğraflar ve gazel olmuş güllerin hüznü.

İDİL, YOLLAR VE ANILAR

Emine Gündüz Menteş

Şehir ve zaman insanı ne kadar da çok değiştiriyor. Zaman geçiyordu, elbet geçecekti. Onun işi de buydu. Daima akmak... Durmak bilmeyen bir değirmen gibi döne döne, içimizde kıvrıla kıvrıla akmak... Kıvrılırken bazen acıtmak ağlatmak, bazen gülümsetmek. Şehir ise kaçamadığın ve bir gün gitmek zorunda olduğun yerd.

İdil... Orada olduğum kadar orada değildim aslında. Orayla ne kadar bütünleştiysem, oraya ne kadar alıştıysam o kadar da oraya ait değildim. "Şırnak, haritadan jilette oyulmuş gibi sessizce kanıyor." O sessiz kanamaları ve ağlamaları işittim orada. Kadınların ağlamalarını, çocukların ağlamalarını... Delice esen rüzgârla, kapalı pencerelerden bile evlerin içine toz girerdi. Sarı tozlar tüm şehri kaplar, benim gözlerim kanardı. Bunlar bu oyulmuşluğa bir isyan mıydı? Farenin kemirgen ağzında yenen çocuklar gördüm. Ayakları çıplak çocuklar. Bir gün eve dönerken sokaktaki kazların fotoğrafını çekiyordum. Okuldan çıkan ve evine giden küçük bir çocuk "abla beni de çek" diye bağırmıştı. Çekmiştim. El sallamıştı. "Bir daha görüşemeyeceğiz ama bu an sonsuzdu." dedim içimden. An dediğin zamana sığmayacak kadar derin bir şey değil mi? Zamanda gösterilemeyecek kadar kısa. Ama güzelse an, güzelliği tüm ömrüne yayılır. Beni orada en çok üzen şey, kadının makine gibi görülmesiydi; durup dinlenmeden çalışan, dünyaya gelme amacı çocuk doğurmakmış gibi bakılan. Oysa ben kadın olarak orada kendimi ne kadar da geliştirdim. Kitaplar okudum, resimler yaptım. Oraya hiç gitmemiş şairleri ve yazarları orada yaşattım.

Evler genelde az katlı olduğu için her yer çok rahat görünürdü. Kuşların bu kadar özgürce uçup bulutların bin bir tonunu herkese sergileyebildiği nadir yerlerden biriydi. Tepeye doğru sıralanmış az katlı evlere bakınca, sanki insanlar birbirlerinin üzerine binmiş gibi gelirdi. Evle insanın birbirine benzeyip kokularını bile birbirlerine bulaştırdıklarını düşünürdüm. Her evin bir kokusu vardır. Bizim kokumuzdur belki de o.

İdil... Yüzlerce yıl önce doğan ve yüzlerce yıl sonra bile yaşayacak bir yersin sen. Hem çok uzun yaşamış hem de çok kısa yaşamış gibisin. Böyle hissetmem o kadar acıyı yaşamına sığdırdığından mıdır bilmem. Onlarca fotoğrafın var zihnimde. Tam karşımda duruyorsun. Susarken de konuşuyorsun. Gözlerin konuşuyor, erken saatte öten horozlar konuşuyor, kadınların uçuşan elbiselerindeki çiçekler konuşuyor, sokakta özgürce gezen inekler konuşuyor, tandırda pişen ekmekler ve hayaller konuşuyor. Bakıyorsun, sanki sonu gelmez yollara bakar gibi. Bakıyorsun, birini bekler gibi. Bir yanın umut kokuyor, bir yanın çaresizlik. İnsanları daha iyi öğrettin bana. Herkesin haklı gururunu ve en bencil tarafını gösterdin. Süryani evleri, Süryani mezarlığı ve kiliseler... Bütün bu geçmişe sahip bir yerde yaşamak orada beni en mutlu eden şeydi. Farklı bir inanca farklı bir geçmişe sahip kalıntılar. Her sıkıldığımda Süryani mezarlığının yanına gider, belki de ölülerle dertleşmenin daha iyi bir fikir olduğunu düşünürdüm.

İdil'de günlüğüme yazdığım satırlar:

“Yalnızlık bir ip gibi nasıl da inceliyor kopuyor. Oysa seviyorum onu.”

“Kendimi bir kum tanesi gibi hissediyorum. Hani birine desem ki o kum tanesi nerededir, kimse gösteremez. Zaten kum tanesi de nerede olduğunu bilmez. Hep bir arayış içinde olduğundan mı yoksa kendini hiçbir yere ait hissetmediğinden midir bilinmez, kum tanesi kendi kendini çözemez. Hep kendi içinde çürüyecek olan kum tanesiyim ben. En çok kendine dürüst olmalı ya her şey. Dürüst bir kum tanesi olmak, kendimize yalan söylemekten daha iyidir, belki. Ne kadar da anlaşılmaz buluyorum kendimi. Biz anlaşılmayacak kadar karmaşık mıyız sahi? Senin de kendini benim gibi hissettiğin zamanlar çok oldu biliyorum... ‘Derin uçurumlara tutkun bir ağaç gibi. Boğulmak hüner midir ah, bir elimi tutsan.’ Ver elini, hadi gidelim...”

KÜL COĞRAFYASI**Hande İkbal**

*“öykünmekten daha iyidir kendini yok etmek
kendin ara yolunu, Hızır’ı beklemeyi terk et”*

Muhammed İkbal

içime saplanmış ağulu gözler dolaşır
yetimlik eser serimde
nârın yarına bıraktığı kül zerresiyle
gördüklerimi anlatsam
bir ulak redif taşır Mezopotamya’nın
bilmediğim kentinden
bilmediğim kentine ilkin
izini sürer sonra gözcüler yollarda yitikliğimin

kınası altın tozlu mağrur ecenin
sürmesinden kara korkusu iliklerimin
her havında ecelimi düğümlemiş
fars halısı ıslaklığında mahur duruşumla
ele verir erdemsiz gizlerimi
izini bulur alır canını Azrail’im betiklerimin

külden arta kalan coğrafyalardır aklım
içimde yer etmiş olumsuzlara
zehirli kuyulardan su çeker vehmim
yenik ordu şimdi sadakat, can veriyor
yılların toynaklarıyla eziliyor vefa
güvenim korku kapanına düşer gibi
varlık, iki nehirli şehirlerde
gururuyla sevişen dilberler kadar kibirli
izini kuşatır ruh kalemim

beni azad edecek efendimin adıyla

RASTLAŞMA

İbrahim Halil Çelik

Nihal gidiyor.

Nihal gitti.

Güneş doğup battı. Enkidu öldü. Gılgamış yasını tuttu Enkidu'nun. Vedia, kırmızı çoraplı oğluna, Bahe'ye, beni burada bekle oğlum; bir gün seni almaya geleceğim, deyip kayıplara karıştı. Bahe bekledi Dayrulzafaran Manastırı'nda. Nihal gitti. Lili de çekip gidecek, çok belli. Darmadağın her şey... Gürültüler, kavgalar, utançlar; gülüşmeler, şaklabanlıklar... Ömür!

“Ben hiç şımartılmadım.” demişti Nihal. Bu cümle idi asıl aklımda kalan fakat öncesi ve sonrası da kurcalanmalı. Anlaşılmalı. Nihayetinde insan, anlaşılmak için...

Yıllar evvel birini öldürmüştüm ben. Cezamı çektim, çıktım. Ama çaldığım tüm kapılar kapandı üzerime. Sicil kötü ne de olsa. Uzak bir kasabaya gittim ben de. Adını sanımı bilmediğim, kimsenin beni bilmediği köhne bir kasabaya. Zanaatım da vardı. Aç kalmayacaktım. Çok kitap okumuştum, konuşmamla da tesir edebilecektim insanlara. Hapiste öğrendiğim incik boncuk ve marangoz mesleğimin ürünlerini gittiğim kasabadaki salaş kulübemin önünde sergiledim hemen. Bir pazarıcı edası ve bir şairin büyüğü sözleriyle bağırmaya başladım. Duyan, gören üşüştü tezgâhıma; bir gören bir daha dönüp baktı. Dilden dile dolaştı zanaatım. Bu yayılış benim kim olduğum hakkındaki gizemi de dilden dile dolaştırdı aynı zamanda. Ketumdum. Kimsem yok, dedim soranlara. Ailem, akrabam, arkadaşım yok. Sırrımı kurcalasalar da zanaatımın güzelliği hepsinin üstünü örttü. İncik boncuk işi için bir kadın geldi bir gün. Gözlerime inanamadım. Ne çok benziyordu Merve'ye. El işi bilekliklerime bakarken beni gördü ve birden irkildi. Geri çekildi. Arkasına bakmadan koşup uzaklaştı. Merve miydi o? Rüya mı gördüm, hayal mi, halüsinasyon mu? Bir çocuk geçti yanımdan, şişt, dedim. “Şu kadın niye koşuyor?”

“Nihal abla mı?” diye sordu çocuk.

Adını bilmiyordum ama, evet o, dedim.

“Bilmiyorum abi.” dedi. Tezgâhtaki kolye ve küçük yelkenli gemilere bakıp uzaklaştı umursamaz bir tavırla.

Rahatlamıştım. Merve değildi. Peki, neden beni görünce irkilerek, korkup kaçtı? Niçin beni görünce düşmanını görmüş bir kanlı gibi davrandı? Zihnimde bir sürü soru peydahlanmaya başlamıştı. Merve öldü, dedim kendi kendime. Merve'yi sen öldürdün Ahmet. Yanlışlıkla da olsa sen öldürdün. Direksiyonuna hâkim olamadın. Bir sarhoşa çatmak akıl kârı mıydı Ahmet? Direksiyon başında bir ayaşlı huylandırmak akıl kârı mıydı? Kendi kendime bir süre böyle söyledim. Buradan da gitmenin vakti geldi, diye düşünüp derme çatma kulübeme ve özenle hazırladığım tezgâhıma hüznle baktım. Gideceğim yerde de karşıma çıkacak mıydı Merve? Veya Merveler? Mervelerdeyiz anne! Kötü espri, kabul! Yoksa siz güldünüz mü? Gülmeyin! Gördüklerim yüzünden başıma dayanılmaz bir ağırı girdi. İlaç atıp uyudum. Uyandığımdaya ihtiyar bir adamın tezgâhımdaki oymalı tahta işlerine baktığımı gördüm. Buyur amca, yardımcı olayım, dedim.

“Bunlar mapus zanaatı.” dedi.

Beynimden vurulmuşa dönmüştüm. Öyle olmadığını inkâr etmek için çabaladım ama beceremedim. Kekeleydim durdum.

“Sırrını tutacam, merak etme evlat.” diyerek omzuma dokundu. Bu babacan tavrı beni rahatlatmıştı.

“Ben de yattım zamanında.” dedi. “Her yatan suçlu değildir. Her dışarıda olan da masum değil. Belki sen suçluydun ama sonuçta çekmişsin cezayı. Kimsenin artık seni suçlamaya hakkı yok.” “Sağ ol beybaba.” dedim.

Yaşlı adam, kızım Nihal öyle koşup gelince merak edip uğradım, dediğinde bir kez daha sarsılmıştım. Allah’ım ben nereye kaçacağım! Ne yapacağım bu gizem karşısında? Bana bir yol, bir ışık...

“Kızım bazı geceler uykuda sayıklıyormuş. Ben Merve’yim, araba çarparak bana diye. Koca boşadı bunu korkudan. Baban katil, sen deli, demiş kızıma. İki çocuğuyla evime geldi kızçem. Yıllardır arabaya binmiyor Nihal. Kapıda son model araba var. Binmez. Bir araba kazasında öldüğünü düşünüyor. Ne garip değil mi beyoğlum. Adın ne senin?”

“Ahmet.” dedim.

“Ahmet, kızım öyle koşunca merak edip geldim işte. Malum serde de bir sürü düş, hayal meyal. Kusura bakma. Hadi kal sağlıcakla!” deyip ağır aksak yürüdü kasabanın tozlu yolları arasından.

“Güle güle beyamca.” dedim. Kürsiye çöküp oturdum. Başımı iki elimin arasına alıp anlatılanları düşündüm. Rüya mı görüyorum acaba diye kendimi çimdikledim. Yüzümü yıkadım. Hayır, rüya değildi. Ne yapacaktım ben, hangi kapıya gidip de akıl dilenecektim! Kasabanın sokaklarına inip Nihal’i bir de başkasından dinlemek fikri geçti aklımdan ama bunu nasıl yapacağımı bilmiyordum. Ya az önceki gibi bir tesadüfe ihtiyacım vardı ya da muhteşem bir plana. İkincisini yapacak kadar zeki değildim. Bir tesadüfün gelip kapımı çalmasını bekleyecektim.

Fırına ekmek almaya giderken Nihal’i gördüm. Al sana tesadüf Ahmet dedim kendi kendime sevinçle. Beni görünce irkildi yine. Uzak dur, dedi. Senden bana kötülük gelecek. Hayır, dedim. Benden sana kötülük gelmez. Beni dinlemeden ara bir sokağa girip kaçtı. Arkasından şaşkınlıkla baktım. Sesi de Merve’ye ne çok benziyordu. Ama Merve değildi, Nihal’di o. Nihal’di. N’olur Nihal olsun! Ya aklım bana bir oyun oynuyordu ya da ben ustaca kurgulanmış bir oyunun içindeydim. Buradan çekip gitme düşüncesine ikna olmuş gibiydim artık. Kalırsam kafayı yiyecektim çünkü. Birden bir mektup yazma fikri geldi aklıma. Mademki Merve işin içinde bir şekilde, ölümünün asıl sebebinin yanımdaki arkadaş olduğunu, onun alkollü olduğu için benimle tartıştığını ve direksiyon hâkimiyetimi de o arkadaşın müdahalesiyle kaybettiğini anlatan bir mektup yazmalıydım Nihal’e. Onu ikna etmeliydim. Nihal okursa Merve beni affedecekti belki de. İşte zekice bir plan! Bunları yazıp Nihal’e ulaştırdım. Bir etkisi olmadı tabi. Haftalarca uğraşım. Af diledim, hediyeler gönderdim fakat sonuç değişmedi. İyice ümitsizliğe kapılmış ve artık onun bana zarar vereceğini düşünmeye başlamıştım. Nereye gidersem gideyim Merve’nin de peşimde olacağını anlamıştım. Hiç umudum kalmamıştı. Artık vazgeçmiştim çabalamaktan. Ta ki sokakta onu öyle dalgın yürürken görene kadar. Sokakta yürüyordu. Bir otomobil sokağın ucunda görünüyordu. Nihal’in umurunda değil gibiydi veya arabayı görmüyordu. Olacakları tahmin edebiliyordum ben. Pusuda bekliyordum. Otomobil yaklaşınca sokağa fırlayıp Nihal’i çektim. Bir süre anlamsız anlamsız yüzüme baktı. Teşekkür edip yanımdan ayrıldı. Gözlerindeki minneti okumuştum o an. Zaman geçti; baktım, bir gün, dükkâna geliyor. Eski ürkekliğinden eser yok. Çok güzel el işi yapıyorsun sen, nerden öğrendin, diye sordu. Babamın da bunlara benzeyen birkaç eşyası var ama o hapiste öğrenmiş. Sen nasıl öğrendin?

Derin bir oh çekmiştim. Merve beni affetmişti. Saçma da olsa bu gerçektir.

“Benimki baba mesleği.” dedim, hapis kelimesini duyunca ürpermiştim ama Merve’nin affi biraz olsun içime su serpmişti. Konuşmaya devam ettim, dükkân yanıp da babam da içinde kül olunca kaçıp buralara geldim.

Ne tuhaftı. Beni affedişinden sonra Merve’ye olan benzerliği de uçup gitmişti Nihal’in. Çok garipti olan bitenler. Aradan çok zaman geçti ve ben Nihal’le sıkı sıkı oldum gitgide. Aramızda bir bağ oluştu. Gizli gizli buluşur olduk kuytularda, mahalle aralarında... Bir ceylandı Nihal. Kalbi çocuk kalbiydi.

Sonrası

Epey zaman geçtikten sonra ben; kasabanın, kasabalının bir parçasıydım artık. Ama daha fazlasını istiyordum: Nihal’i. Ürkek ceylanımı.

Bir gün yine görüştük. Kısa bir görüşme oldu. Ama ömrümün yarısında o görüşmenin izi kaldı. Kısa bir görüşme ve ardından buruk bir veda.

“Ben hiç şımartılmadım.” dedi Nihal, o an bal rengi gözlerinden bir damla yaş düştü.

Dünya döndü. Güneş doğup battı. Enkidu öldü. Gılgamış yasını tuttu Enkidu’nun. Vedia, kırmızı çoraplı oğluna, Bahe’ye, beni burada bekle oğlum. Bir gün mutlaka seni almaya geleceğim, deyip gaiplere karıştı. Bahe bekledi Dayrulzafaran Manastırı’nda. Nihal gidiyor. Lili de çekip gidecek, çok belli. Milena yürüyor Kafka’nın yanında.

“Düşünsene Milena yanımda yürüyordun, yanımda yürümüşün.”

Attila İlhan ölüyordu. Nihal’le ben vedalaşıyorduk. Rüzgâr, Farid Farjad’dan nağmeler getiriyordu, uzaklardan çöl renginde ezgiler.

“Ben hiç şımartılmadım.” dedi Nihal. Bal rengi gözlerinden bir damla yaş düştü.

Silemedim. Sonra ikincisi ve üçüncüsü düştü. Dördüncüsü, beşincisi...

“Daha on dört yaşındaydım. Parmağımda yüzükler, boynumda altın kolyeler, gerdanlıklar; koca evi, kaynata...”

Elimi tuttu.

“Ama sen şımartıyorsun beni, biliyor musun bu çok hoşuma gidiyor.”

Gülümsedim. Elini sıktım hafifçe. Gözlerinin içine baktım. Pırıl pırıl. Cennet dedikleri şey buydu demek. Sen günah yazma Yarabbi!

Düşünüyorum; bir insan nasıl bu kadar güzel ve mutsuz olabilir, aklım almıyordu. Kürtlerin baht mı taht mı meselesi ne kadar doğruymuş!

“Biliyor musun,” dedim. “Ben küçükken güzel kızların hiç üzülmediğini düşünürdüm.”

Gülümsedi. Gözündeki yaş sildim. Gözlerini kapadı. Elim kirpiklerine değdi. Parmak uçlarım ıslandı. Bahtıyardım. Zamanın donmasını diledim. Donmadı. Alnından öpmek istedim.

Yapamadım. Gözünü açtığı anda benim de gözlerim dolmuştu.

“Biliyor musun, yüzbaşı veya polis olmak isterdim.” dedi birden.

“Neden?” dedim.

“Bilmem, havalı gibi geliyor bana.”

“Sen öyle diyorsan öyledir yüzbaşım.” dedim. “Bundan sonra sana yüzbaşım diyeceğim.”

“Çok hoşsun.” dedi. “İnsan, senin yanında yaşlanmaz be Ahmet!”

Teşekkür ettim. İki defa teşekkür etmem gerekiyordu; birincisi hoşsun dediği için, ikincisi adımla o kadar güzel hitap ettiği için.

“Teşekkür etme.” dedi. “Teşekkür etmek samimiyeti gölgeliyor. Bak, gerçekten öyle. Dostların birbirine teşekkür ettiği görülmüş şey değil. Etme.”

Dost? Bu kelimenin üzerinde durmamak daha iyiydi. Acıtıyordu! Ama dediklerine hak verdim. Samimiyette teşekkürü yer yoktu.

“Gidelim mi?” dedi. “Birileri görür falan. Bu saatten sonra kimseye hesap vermek istemiyorum.”

“Emrin olur Komutanım.” dedim hazır kıta selam vererek. Kahkaha attı.

“Ahmet,” dedi. “Sen varsın değil mi? Gerçeksın.”

Elini tuttum. Öptüm. Cesaretime şaşırılmışım. Kızmadı. Bal rengi gözlerindeki ışıltıya diktim gözlerimi. Yüzündeki huzurlu tebessüme teslim olabiliyordum, bir sözüyle dünyaya meydan okuyabiliyordum. Bir şey demedi.

Kısa bir bakışma ve susuştan sonra, hoşça kal, dedi sadece.

“Hoşça kal.” dedim.

Dünya döndü. Güneş doğup battı ufuktan. Vedia, kırmızı çoraplı oğluna, Bahe’ye, beni burada bekle oğlum. Bir gün mutlaka seni almaya geleceğim, deyip kayıplara karıştı. Bahe bekledi Dayrulzafaran Manastırı’nda, tam 74 yıl. Ama annesi gelmedi Bahe’nin.

Nihal gidiyor. Elime bir not tutuşturuyor. Vedalaşıyoruz. Deli rüzgâr, Farid Farjad’dan hisli nağmeler getiriyor. Kanamayan yerlerim de kanıyor keman sesiyle. Ah Nihal!

Arabasına binip uzaklaşıyor. (Evet, artık biniyor arabalara.) Bir keder gelip içime oturuyor. Elimdeki kâğıtta ne yazıyor acaba? İçinde kötü bir şeyin olduğu muhakkak. Merve mektubuma cevap mı yazdı, diye düşünmeden edemedim. Bu olasılık beni çıldırtmaya yeterdi. Bir süre kendimi oyalamak istedim. Korkuyla aracıma atlayıp kasabanın dar sokaklarında turlamaya başladım. Aklımı meşgul edecek başka şeylere odaklanmaya çalışıyordum. Mahallelinin kapı önlerindeki oturularına, çocukların çılgın koşuşturmalarına, çingene pembesi evlerin çirkinliklerine, çatılara üşüşen kuşlara bakıp iç çekiyordum umarsızca. Nihal hangisinde oturuyordu acaba? Çingene pembesi bir ev olmasın, o güzel gözler böyle ucube bir evi hak etmiyordu. Gözlerini öpsem balın tadını alacaktım. O kadar emindim, o kadar güzeldi gözleri. Evleri geçip eskilerin harabe dediği yere geldim. Bu yer, bana Suriçi’ni hatırlatır hep. Kral Bizas’ın Byzantion’unu. Seninle bu kasabada değil de İstanbul’da, Kral Bizas’ın Byzantion’unda karşılaşıyorduk ne olurdu Nihal? Bu, Tanrı için zor bir şey değildi. İkimizi alıp Şişhane’nin yokuşunda veya Haliç’in kıyılarında karşılaşırsaydı Tanrı ne kaybederdi Tanrılığından. Evrenin düzenini bozacak bir şey değildi bu. Ama talih! İlla kör kuyulara atıp bir kurtarıcı bekletecek insanoğluna. İkimiz bir kuyudayız şimdi. Hangimiz kurtarıcı olacaktı diğerine? Nihal şımartılmak, sevilme istiyordu. Bense sevmek istiyordum bir güzelliği. Damarlarımda o sevişin heyecanını hissetmek istiyordum. Belki biraz da sevilme. Hangisi daha makuldü? Bilmiyordum.

Harabede biraz oturdum. Bir sigara yakıp taşların, üst üste tepeleme yığılmış molozların ve bu molozlar arasında görünen kilin, balçığın hangi insanların eliyle ve nasıl bir sevinçle, düşünle, eziyetle yapıldığını düşündüm. Sigaradan derin bir nefes çektim. İçimin sisli, bulutlu; katranla dolu bir kent olduğunu anladım o an. Öksürdüm. Öh öhö öhö... Bir fırt daha çekip bıraktım. Sigarayı yere attım. Çevreci değilim, boşuna kem küm etmesin kimse. Ben Nihalciyim bundan sonra. Kih kih kih.

Bana verdiği kâğıt aklıma gelince hemen açtım. Yüzümde az önceki gülüşümün ve onunla aynı oranda büyüyen telaşımın izi vardı. Okumaya başladım:

“Kocam barışmak istiyor. Babam da sıcak bakıyor bu işe. Çocuklar babalarını çok özlemiş. Onlar için kabul ettim. Sen geldin, dağıttın beni; topladın da aynı zamanda. Yara da sendin derman da anlayacağın. Seni sevdim Ahmet. Beni sevdin sen. Ne söylesem eksik kalacak. Uzun lafın kısıası:

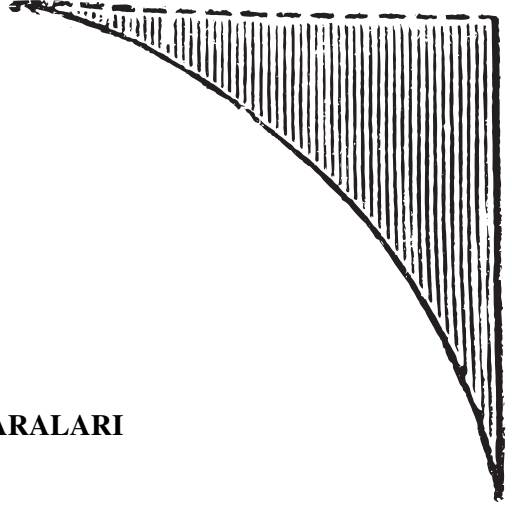
Sevgi de yetmiyormuş, çok eskiden rastlaşacaktık.

Nihal.”

Bir sigara daha yaktım. Sevgi de yetmiyormuş, diye hüznle mırıldandım. Kasabadan ayrılmak için arabama doğru yürüdüm. Bu kadarmış demek kasabadaki ömrüm. Teybi açtım.

Bir Kadın Tanıdım, çalışıyordu.

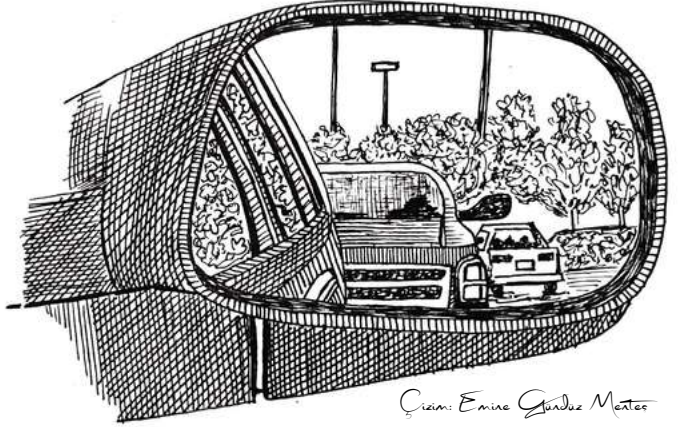
Gaza bastım. Merve yola atıldı, ona çarpmamak için direksiyonu kırıp ani fren yaptım.

BİR ÖĞLE VAKTİ PENCERE MANZARALARI

Adnan Semih Dumlupınar

İçimde gül dikenleri ile dolu bir küp
Ha battı ha batacak
Bir pencere dallardan sarkmış ucunda incirler
Uzun ferah bir sabahın bize sunduğu mezarlık laleleri
Döndüm sonra baktım ki ardıma her şey kaçmakta
Güller ve fıstıklar uzandım koparmaya ellerimde ne kaldı dersin koca bir bahçe
Kaçmak geçti aklımdan kaçmak ve sabahları ekmek almak
Pazarları tedirginliğini yaşamak ertesi günün
İçimde bir barut fıçısı ha patladı ha patlayacak
Ellerim dizlerimde önümden geçmekte insanlar bense kırgınım
Gece yolculukları, yarılanmış bardaklar,
Sabaha varan erkek muhabbeti, sonu olmayan gönül mevzuları
Gözümüzü açtık bir tarlada onca iş var kim yapacak bu güneşten sabahta
Kaçmak geçti aklımdan yeniden kaçmak ve bir suya atlamak
Bir eylül günü endişesini duymak yazın ardına
İçimde yılların damıttığı bir şişe ha devrildi ha devrilecek
Sözlerim vardı duyulmayan verilen vaazlarda kulak ardı edilen sözler
Beni duyanı bildim her vakit sadece
Denize sokulan kırgın bedenim
Zihnimden geçen iyotlu hikâyeler biraz da vapur sesleri
Yollarda süregelen makiler öğretti bana dağların yamacını yine de adresleri bulamadım
İçimde fırtınaların tuttuğu bir mevsim ha koptu ha kopacak
Kuşlar avlanılsın diye miydi zeytin dalları
Kaçmak geçti aklımdan kaçmak akşamları dönüp eve vaktinde gelmek
Güneş batmış
Ezan okunmuş
Güz gelmiş
Okul bitmiş
Sabah kalkıp kim işe gidecek şimdi.
İçimde bir kuyu ha kurudu ha kuruyacak.

YOLU BİTENLERİN ÖYKÜSÜ

Jale Önder Darıcı

“Kayboluyorum. Yaşamak, ölmek gibi değil. Bazı zorlukları var bir kere. Daha çok tehlike karşısında insan. Çoğunlukta değiliz. Biz...”

Oğuz Atay

Yeşil kaplı defterimin ilk sayfasını açtım. Ellerim titriyordu, ilk sayfadaki harfler ve sayılar da... Gözbebeklerim şiddetle sallanıyordu, bağlarından kopup avuç içlerime düşecekler sandım ve sınıksız kapattım gözlerimi. Sakinleşince yavaşça araladım, o çılgın sallanış bitmişti. Yazdıklarımı okumaya başladım.

7 Aralık 2014

Sekiz yıl geçmiş yazılanların üzerinden. Sekiz koca yıl. Ben istemedim; geçirmek için günler, yaşamak için bir hayat verildi. İstemedim. Geçmiş, geleceği, şimdiyi avcunda tuttuğuna inanan insanları gördükçe dünyadan yüzümü çevirdim. Elimin tersiyle ittiğim ve kayboluşumun tarihini yazdığım sekiz koca yılı yaşadım sayabilir miyim? Tutunamayan değil tutulamayandım. Tutunmak istemedim ki hiç. Bana uzanan eller yağlı, kaygan ve kaypaktı.

Üniversite mezunu bir gençtim. İnsanlara göre sıradaki meselem maaşlı bir iş bulmaktı. Gazetecilik bölümünde okuyan birinin hayali ülkenin en prestijli gazetesinin kadrosuna dâhil olmak ve başarı merdivenlerini üçer beşer tırmanmaktır. Oysa benim böyle bir hayalim yoktu ve hiç de olmamıştı. Bu bölümü niye okuduğumu sorguladım hep. Haber peşinde koşmak, patronların ağzından çıkacak direktifleri beklemek bana göre değildi. Altmış metrekaresine bir evde soğuktan tir tir titreyerek kasım ayını atlatmış aralığa gelebilmişim. Bundan sonrası için ne yaparım, kışı nasıl geçiririm bilemiyordum. Günübirlik işler bulup çalışsam da pisliğin içinde kuyruğunu dik tutmaya çalışan sersem bir fareden farkım yoktu. O günlerin şahidi olan satırlarıma döndüm yeniden.

“Adımı Onur koyarken annen ve baban ne düşünmüştür? İnsanların sana Onur diye seslenmesi ve onursuz bir hayat için bütün şartların hazır olması nasıl bir eziyettir?”

Annemi ve babamı düşündüm. İş aradığımı söyleyip aylarca oyalamıştım onları. Bari eve gel, buralarda bir iş buluruz, dediklerinde karşı çıkmış, bir gazeteyle görüştüğümü ve haber beklediğimi söylemiştim. Yalandı hepsi. Bir yıl sürdü yalanlarımın saltanatı. Sonunda işsiz olduğumu, sefil bir hayat yaşadığımı gözleriyle gördüler. Bin türlü yalvarmayla eve götürdüler. Odama kapandım, bazen günlerce sokağa adım atmadım. Neyim olduğunu anlayamadılar. Hayata karşı içimde dizginleyemediğim bir öğürme isteği vardı. Bunu anneme, babama ya da doktora anlatsam anlarlar mıydı?

“Bana anlatabilir misin? Niye böylesin Onur?”

“İçimde dizginleyemediğim bir arzunun esiriyim. Yola getiremediğim bir küheylan şaha kalkmış kafa tutuyor bütün tabulara. Kendi yolumu belirlemek, kendi kırlarımda dörtlüye koşmak, yorulduğumda yelelerimi kendi rüzgârıma vermek istiyorum. Elinde, kınamadan yapılmış bir değnekle bekliyor toplum. Bacaklarıma, sırtıma, kollarıma peş peşe darbeler alıyorum. Başımı koruyorum ellerimle. Vücudumdaki ezikler, kırıklar, yaralar geçer de zihnimde açılanlar geçmez. Başımı, belleğimi, düşüncelerimi sınırsız kavramalıyım!” Kafamda bir uyuşma hissettim, Şakaklarımı başparmaklarımla ovaladım, iki elimle sınırsız basturdum. Sanki bastırıldıkça kimliğimi, kişiliğimi sabitliyordum. Kendimi kendime çakıyordum.

Hızlıca üç beş sayfayı atladım, önüme çıkan sayfa:

Tarih 12 Aralık 2015

“KAYBOLMAK İSTİYORUM!”

Boğuk bir ses çıktı boğazımdan, kuru bir öksürük kesti nefesimi. Yuvalarımdan fırlayan gözlerime bastırdım ellerimi ve hıçkırık hıçkırık ağlamaya başladım. Kalbimin üstüne bastıran, atışlarını sekteye uğratan bu kez kelimelerimdi. Farkına vardığım gerçekle sarsılmıştım. Yıllar önce tutkuyla istediğim, işte gerçekleşmişti. Beynimde, düşüncelerimde sinsice başlayan erimeyi hiçliğe adım adım yaklaşma olarak düşünmüş ve kısa bir süre mutlu olmuştum. Ruhuma sıçradığında, ruhun da eriyebildiğini fark ettiğimde dünyaya dışardan bakan bir göz haline geldim. Etrafımdaki insanlar, hayvanlar, bulutlar, deniz, ağaç; hiçbir şeydi. Kaybolmuştum, arayanım soranım yoktu. Bir elimle masanın kenarına tutundum diğer elim zili aradı. Yüzümü defterime ve kelimelerime gömdüm. Dışarıdan gelecek ayak seslerini bekledim. Birinden medet umduğumu fark edince ellerim buz kesti, alnımdaki terler boynuma doğru süzüldü. Şefkatten nasibini almamış bir el tuttu kaldırdı beni. Yardım istemekten vazgeçtim. Kolumu merhametsiz ellerden kurtarmayı denedim ama gücüm yoktu. Gözlerine baktım, bir taş çarptı bakışlarım. Buz kütesinin kıyafete bürünmüş hali yatağın kenarına kadar götürdü ve sertçe bıraktı beni. Kayboluşumu kat kat hatırlattı. Yorganın içinde büzüldüm, ellerimi dizlerimin arasına soktum, titreyişim geçene kadar öylece durdum. Uyumuşum.

Uyandığымda yatağımın başucunda ayaklı sehpanın üzerinde kahvaltım duruyordu. İğrenerek baktım hepsine. Ölmem için getirilen birkaç zeytin, bir parça peynir ve bir dilim ekme mi hayata bağlayacaktı beni. Bir nisan akşamı sahtekâr bir ipe göz gözeyken dışarıdan gelen çocuk seslerinden bile etkilenmemiştim. Sizin saçma telkinleriniz beni durdurur mu sandınız? Ne kadar da aptalsınız. Dışarıdaki çocuklar umurumda değil, zihnimdeki inka edebilseydim eğer, elime tutuşturduğunuz ilaçlar, saksıdaki çiçek bozuntularına rüya olurdu.

Geceyi kimine dert, kimine hemdert yazan kalemi sorguladım. Benim bu halimden elbette haberdardı. Diklendiğimde de korkak bir köpek gibi pustuğumda da yanı başımdaydı. Bundan eminim. Aklımın zincirini kırmış, kafesimi peşime takmış gidiyorken ayağıma çelme takıp beni yüzüstü düşürdü. Bu odaya kapattı ve her gün karşımdaki kiraz ağacının bilmem kaçınıcı mevsimini izlettiriyor bana. Pencereye çevrildi gözlerim. Kar yağdı yağacak; sisi, dumanı, soğuğu geldi. Hava biraz gevşese kara döner. Vakit gelince kar sükûnetiyle yağar. Önce tertemizken sonra kirlenir, cıvıklaşır, yeter artık erise de kurtulsak, denir. Tıpkı insan gibi yeryüzünde kaldıkça kirlenir.

Üstümdeki battaniyeyi hışımla çektim. Yere düşmesine az kalmıştı ki ucunu kaldırdım ve kurtardım kirlenmekten. Yaşamaya dair bir umut muydu bu yaptığım? Hâlâ önemsedığım bir şeyler mi kalmıştı? Bu kaypaklık canımı sıktı. Oysa kararlıydım, kontrol edemediğim her şeyden nefret ettiğim gibi yaşamaktan da nefret ediyordum. Benim olmayan bir şeye katlanamazdım. Bu hayat benim değildi.

Aynaya bakmak için kalktım. Ne zaman bir kaçış arasam gideceğim yeri aynada arardım. Öfkemin de kavgamın da muhatabı aynadakiydi. Uzamış, keçeleşmiş saçları; birbirine karışmış sakalı görünce gözlerimi kocaman açar aynadaki gözbebeğinin içinde kendimi görmek isterdim. Kızsam da sövsem de hiç korkmaz, aynıyla karşılık verirdi. Yıllarca aradığım cesareti, pervasızlığı onda bulunca insanlarla vakit kaybetmekten de kurtulmuştum. Ayakta öylece duruyordum. Bir dakika önceki kararım şiddetini kaybetmişti. Saçlarımı çekiştirdim birkaç tel elimde kaldı. Pijamamın cebine koyarken ayakucuma düşünlere baktım. Terliklerimden biri diğerine göre daha soluk göründü gözüme. Kirli bir maviydi. Mavinin iğrenç haliydi. Yapay, ruhsuz, mide bulandırıcı derecede ruhsuz... Masanın üzerindeki yeşil kaplı defterime ve yanında uzanan siyah tükenmez kalemime ilişti gözlerim. Yıllardır benimle savrulduklar. Sarsak adımlarla gidip sandalyenin kenarına iliştim.

Koşamadığım kırları, kollarımı açıp içime çekemediğim rüzgârı hayal ettim. Başımı, belleğimi ve düşüncelerimi koruyamadım onlardan. Kalabalıklardı. Onlar galipti. Bense mağlup ve metruk.

Kelimelerime dokundum. Sevdim kelimelerimi. Tekrar tekrar okudum. Kayboluşuma ağladım.

CEBİMDEKİ TANRI

Meryem Genel Çilingir

takıp koluma
azarlanmış çocukların yufkadan inceliğini
yürüdüm nazımı yolların
bir nefes aradım
çatıda yürümek kadar narın
kaybolmayı istedim sonra
yağmurun telaşsız dokunuşlarının ferahlığında
bir yok oluş değil kaybolmak
ilahi kitapların aşkına
çiçeklenmiş bir edayla bakmaktır aynaya

yürürken bendimi yalın ve aral
bir anne şefkatiyle vuruyor damarlarıma gece
ve dokunuyor yersizliğime mavi bir lehçeyle
kendimiz miyiz
kendimize el miyiz
yoksa aşk ile tımarlanan bal arısı mı
kimiz biz
gülümsedi cebimdeki tanrı
bırak bu masalları

zan etmiyorum hüsn-ü zan ediyorum
aslında hepimiz iyiyiz
şehirde sosyete çölde bedevi değiliz
bir düşün kırıklığıyız belki
pamuk tarlalarının yorgun beyazlığında
bir aidiyet bildirisidir kaybolmak
ah ne güzel bir çocuk yapıyor beni
kayboluşlarının yesrip'i arayan nefesi

bir yanım çiftesi güzel yaralar doğuran bir kısrak
bir yanımda kaldırımlarda yatan ölü solucanlar
görüyorum
ölüm herkesin kaşığında
mağaradaki hüznü hatırla
la sol fa
akordu dölek nota
kirliziz yıkanmak için ölümü bekleme
durdum ve iştahla baktım soframdaki putlara
bismillah

YOL ÜZGÜN BİR TELÂŞ

Nurhan Ceylan

Karanlığın içinden geçiyor zaman. Camın kenarına iliştirilmiş sehpanın ayakları ayarsız, vagonun duvarlarında hatıralardan yorulmuş soluk renkli gölgeler, sessizlik bölüyor rayların homurtusunu. Kadının alnındaki iz, camın buğusunu aşındırmış taze. Adamın ellerinde huzursuz bir şiir oyalanıyor. Birlikte çıkıyorlar yola, istasyonun birinde. Eski bir hikâye; kadının düşü adamın sesine varmadan önce de biliniyordu, yolculuk son çare.

Birlikte çıkmışlardı yola. Bir gökkuşağı gerekliydi bir de koşar adım ilk dileğin ellerine tutunacak heves. Kurulmamış cümleler vardı, birkaç ömre sığardı. Şehir efsanesini çoktan salmıştı havaya, rüzgâr bestelemişti şarkılarını, havada asılı bahar ve çiçeklerin baygın kokusu, yaseminler, menekşeler... Uzun beklemişlerdi birbirlerini efsaneye göre. Hiçbir aşk bu kadar hak edilmemişti ve hiçbir mektup mazrufunu böylesi bir sadakatle sakınmamıştı kem gözlerden. Her yeni güne bir şiir armağan edeceklerdi; umutlu, sevecen. Düşlerin sarmıcında biriktirdikleri yağmur tanelerine işleyeceklerdi aşkın en onulmazını.

Hepsi boş, diye söylendi kadın, başlangıçların büyüünü düşlerle bezeyen bu eller artık benim değil. Tenimi yoklayan ürperişlerin yabancıyım, yitirdim tılsımını sevmelerin. Şiirimiz eksik, kederimiz sahte, aşk tekensiz... Herkesin hikâyesi kendine, diye mırıldandı adam. Bu küçücük kompartımanda ellerimiz böyle uzakken birbirine, hangi deniz dinler içimizden taşanı? Hangi liman saklar bizi derinine? Bak, rayların bile şarkısı anlamadığımız bir dilden yayılıyor geceye. Gece, hep gece...

Yol bıkkınlık verici bir kararlılıkla uzuyor bu karanlık sessizlikte. Şair "susmanın kalesine" sığınıyor da öncesinden mahrum bırakıyor insancıkları. Şair büyük hülyalara kocaman adımlarla batmayı biliyor da yanaşmıyor sırrını kimseyle paylaşmaya. Şairler bencildir, diye içleniyor kadın, ah ne zor şimdi bunu yüksek sesle söylemek. Adam, yüksek ses kadınlara yakışmıyor, diye geçiriyor içinden, içinin damarları kuruyorken çarpılan bir kapı sesinde. Şarkıda takılan plâk, durmadan tekrarlıyor "...gece ki ruhum, gece ki ruhum, gece ki..." Şu tünelin ucu bir türlü görünmedi, bitmedi bu körlük ve ah cama yansımayan gölgeler ne ürkütücü.

Kırık bir ayna, kendini boşlukta gizlemiş nasılsa. Kadının gözleri aynanın kırık kenarında. Bir cümle olsam, diyordu, bir cümle; bütün sesler kendini bir tek cümlede vursa yollara. Yollardaki çakıl taşları ayaklarımı kanatsa, her adımda biraz daha ağırlaşsa adımlarım... Yine de sakınmasa kendini aynada diğer yarım. Kusur müptelâsısın sen, diyordu adam, kapının çarpma sesinden hemen önceki son durakta. Şu plağın cızırtısı bir tek seni aşık ediyor kendine, yollar zaten bitimsiz bir şiir ayaklarının altında, bir tek sen meraklısın duvağı açılmamış düşlere. Bir tek sen işte.

Her istasyonda bir eski hatırayı savuracaklardı rüzgâra, başlarken böyle sözleşmişlerdi. Trenin istasyonlarda duracağı yoktu oysa, yolcuların tamamı yerleşmişti vagonlara, tek bir nefes bile raydan çıkarabilirdi kaderi. Durmadan yol almak da neyin nesi, diye içlendi adam. Durup dinlenmeden, derlenip toparlanmadan, bir yol çeşmesinden içmeden kana kana, içimin kuruması geçer mi ki? Kadının gözleri aynanın kusur tarafında sabit. Adam, sehpanın uzak köşesinde unutulmayı umuyor. Trenin homurtusu sarsıyor camları, rutubet kokusu yayılıyor kompartımanın açık kalan kapısından içeri. Küçük bir sarsıntı, neredeyse dray olacaktı ucuz atlattık, diyor kondüktör karanlığa doğru. Karanlığa doğru yol alıyoruz hepimiz, hepimizin içinde sayısız giz, bunu da iliştiyoruz hikâyeye derkenar niyetine.

Yolları tünellerle böldüğümüzden beri, yolculuğun ritmi bozuldu, diye içleniyordu kadın. Bu bölünmüşlikle gözümüzdeki perdeyi kaldırıp bir türlü giremiyoruz oyuna. Biri 'sahne' dese ürperiyoruz, uygunsuz tek bir tını bölüyor uykularımızı, geceyi yıldızların koynuna emanet edip de varamıyoruz bir türlü sabaha, ya bir daha göremezsek ışığı? Bütün ayraçlara kırgınsın, diyordu adam kızgınlıkla, bir solukta tüketmek için çıkıyorsun yolculuklara, üstelik daha ilk durakta daralıyor nefesin, bu acele niye?Kaldığım yeri unutuyorum, diyordu kadın, hatırlamak için yeniden başlıyorum kitaba. Kendime seçtiğim roman kahramanımla aynı molada dinleniyoruz, O gidiyor ben kalıyorum kitabın orta yerinde. İşte tam da bu yüzden, tünellerin ve ayraçların canı cehenneme.

Kondüktör trende kaybolan bir çocuğu annesine kavuşturuyor, kısa bir mutluluk arası... Karanlıkta göz kırıyor adam yeni bir hikâyeye, parmakları tedirgin... Kadının elleri camın buğusuna en sevdiği şiiri çiziyor, hecesi kaçmış... Tünelin ucundaki ışık umursamıyor hiç kimseyi, nasılsa bitecek bu kesif hikâye. Kederi kadere yoran tüm istasyonlara aynı bildiriye bırakıyor hikâyeci: Yormayın biçareleri; yol uzun, yol üzgün bir telâş...

PENCERESİZ KALE

Yasemin Coşkun

Kaybolmanın kesif yalnızlığını çekilir kılanın bulma ihtimalinde olduğunu öğrendiğimde kabullendim kaybettiklerimi. Bulamayacaktım.

Bulunmayı istemeyen, bilinçli bir kaybın nesnesiydim ben. Başkalarına ait olandan daha değerli göreceğim kadar kibirli bir itibar arayışına da girmedim, neyi kaybettiğimi sorgularken. Vazgeçer gibi yaptım sadece. Baş edebilmenin yolunu böyle buldum. Ne var ki kaçmak istediğim duygu ne kadar ağır olsa, sığındığım limanlar da o kadar sığ ve tekinsizdi. Benim için endişelenecek olanlar mı? Kocaman bir boşluk... O kadar kocaman ki içinde kaybolacak kadar heybetli. İnsanın sığınabileceği en müşfik kucağın boşluğu neyle, kimle doldurulur bilmiyordum.

Hakikatin o yıkılmaz duvarına çarptıkça hırçınlaşıyor, üstü başı küfür, haylazlık kokan bir çocuğa dönüşüyordum. Kendimi duyguların insafına bırakmayacak olgunlukta değildim, hükmetmeyi bilmediğimden teslim oluyordum. Her şeye inanıp hiçbir şey bilmediğim yaşlarımda etiket gibi üzerime yapışan her kötü hâl, yalnızlığımı perdelemek için kuşandığım kılıçtı ama anlamak için gerekli olan sevilme duygusunun yoksunluğu, beni anlaşılmasız kılıyordu. Karmaşık kişiliğe sahip olanların özelliği bu galiba, baş edemediği duyguları ya başkalarını yoruyor ya da kendisine boyun eğdiriyor. Dünyevi mutlulukların dengesi üzerine yapılan sorgulamaları sevinçlerin kısalığı baltalıyor, iyimserlik tutarlı bir sonuca çıkarmıyordu. Katlanılabilir bir şey olsun diye yaşanan hayatta benim başıma gelen, vaktinden evvel içselleşmiş duygular, gerekçelerini kabullenemediğim anlaşmazlıkların mecbur bıraktığı, kendime asiliğin ve serseriliğin sınırlarını genişletme hakkını verdiğim yalnızlık oldu. Her türlü öğretinin yeminli düşmanı gibi olsam da karmaşık ruhumun acı talihsizliklerini gizlemek için öğrendiğim yollardan biriydi asilik. Müşterek değerler dünyası ve günün sonu ilgimi çekmiyordu. Kaybettiklerimle ilgili hayat bana çok az şey vadeliyor ve hiçbir şey vermiyordu. Bu kabulleniş yalnızlığımı şekil veriyor, mutlak hüznümü besliyor, penceresiz kale gibi kendi içine hapsolmuş kayıp bir ruh çıkarıyordu ortaya.

Bir ruhun kaybolmasından daha kötü bir şey varsa, o da bir çocuk ruhunun kaybolmasıydı ve yetişkinlerin dünyası bunu anlamayacak kadar telaşlıydı. Bütün maddesel kaygıları onları haklı çıkarıyor, fiziksel koşulların tamamlanmasıyla eksik bir şeyin kalmayacağına kanaat getiriyorlardı. Yoksun kaldığın bir duygunun eksiklik olduğunu anlamayacak kadar maddesel düşlerin süslediği bir hayatı kovalıyorlardı. Düşündükleri her şeyin de itirazsız kabul edilmesi olağan geliyordu onlara. Çünkü hep en iyisini düşündüklerini sanıyorlardı. Onlar için iyi olan şey benim kaybettiklerimin acı tadıydı.

Ne çok masumiyet, sevimli yaramazlık, eksiksiz bir kahvaltı masası, fotoğraf karesi borçlandıklarının farkında değillerdi.

Masumiyetini kaybettiğini bilmek, bana göre bilmenin en can yakan yanı ve bir daha sağlam geçişi olmayan bir kayıptı.

Masumiyetin kaybolduğu çocukluktan geriye ne kalır? Çocukluğa dair özlenecek her şey... Ve bir çocukluk borçlular bana.

Liseli gençlerin dinlediği şarkıların, bana kendilerini hatırlattığı bir çocukluk.

Benim kaybettiklerim var olmama vesile kılınmış. Kucağına sığıdığımın dünyasına, dünyasına sığıdığımın kalbine sığamamışım.

YOLDA BİR CENAZE NAMAZI

Şeyda Başer Eroğlu

*Birisine 'nihayet nedir,' diye sormuşlar da
insanın başladığı yere dönmesidir demiş.
Şebüsterî, Gülşen-i Râz*

*Başladığı yeri bilmeyen dönüş yerini bilir mi?
R. Özdenören, Acemi Yolcu*

Rasim Bey seksen ikisine girdiği yaz, bedeninde yeterli gücü hissettiği bir sabah uzun bir yolculuğa çıktı. Temmuzdu, hava sıcaktı. Pencere yanından bozkırı seyrediyordu. Uçsuz bucaksız ova kalbinde tanıdık bir duyguyu selamladı. Ona göre bu his, herhangi bir çöl akşamı, görkemli bir gün batımı güneş ufukta bakır tepsiyken göz alabildiğine uzanan çölün ortasında, henüz hafifçe esmeye başlayan akşam rüzgârının kumları etrafa serpen ıssızlığına benziyordu. Çöl de dünyanın kalbindeki ıssızlığı temsil etmiyor mu, diye düşündü. Gençliğinden bu yana ne zaman Tuz Gölü'nün kuzeyinden batıya gidecek olsa yıllar önce tadılan turfanda bir meyvenin damağında bıraktığı izi hatırlar gibi oluyor, çölün ve ufkun birleştiği o yeri görünce hep bu duyguya yakalanıyordu. Ama şimdi güneş kırmızı renkli, saydam bir sabun köpüğünün binlerce defa büyütülerek ve alt kenarı ufku limite yalayacak biçimde usta bir insan eliyle yerleştirilmiş, ışık hüzmeleriyle Dali'nin fırçasının ucuyla uzatılmış gibiydi. Otobüs yavaşlıyordu.

Kısa üç sinyalden sonra, enstrümental gitar fonunda, tropik iklimlerin esintisine bir kadın sesi eşlik etti.

“Sayın konuklarımız otuz dakika yemek ve ihtiyaç molası vereceğimiz dinlenme tesislerine girmek üzereyiz. Aracınızdan ayrılırken değerli eşyalarınızı yanınıza almanızı ve süre bitiminde araçtaki yerlerinizde hazır bulunmanızı önemle rica ederiz.”

Ağzı kurumuş, boynu terleyip tutulmuş, kulaklığının teki düşmüş komşusu; bedenindeki uyuşukluktan kendini kurtarmaya çalıştı.

“İnecek misiniz?”

Başıyla onayladı. Koridordaki sıranın sonunda otobüsten indi. Ortalık kızıyla bürünmüştü. Şehirler arası bir yolculukta otobüs, onu kendi bildiği yere götürürken kısa bir zaman da olsa ayağını tanımadığı bu topraklara basmak varlığının bizzat ıssızlığın somutlaşmış hâline dönüştüğünü düşündürdü. Abdest tazelemek için gözleri tuvalet tabelasını aradı. Cebindeki bozuk parayı görevliye uzatırken mescidin nerede olduğunu sordu. Paralarla birlikte cebinden çıkardığı küçük kâğıda baktı, gideceği yerin adresi yazılıydı. Kâğıdı cebine koymak yerine avucunda sıkmayı tercih etti. Adam bahçenin sonunu işaret ediyordu. İyi düzenlenmiş tarhların arasından, bir gül bahçesinden geçiyordu. Ondan başka, önünde ya da ardında, mescide ulaşmaya çalışan kimseyi göremedi. Kubbemsi çatısının bitişiğinde yükselen minaresini görebildiği mescidin yanında birkaç gölge bekliyordu. Ellerini önünde kavuşturanlar musallanın başında toplanmıştı. Bu dağ başında kimin nesi olduğunu bilmediği birinin cenaze namazıyla karşılaşacağını tahmin etmemişti. Kimse bir cenaze namazının insanı böyle bir ıssızlığın ortasına fırlatabileceğini tasavvur edemezdi.

Kim, onu, orada, benim kendisine yetişmem için bekletiyor, diye düşündü.

Rasim Bey, bir mola vaktinde ne mescide ne de ibadet yerine benzeyen bu harabenin yanında bir cenaze namazını tanımadığı kişilerle kılıp görevini yerine getirmeyi ummuyordu. O dört beş kişilik cemaat onun gelmesini bekliyor gibi hemen saf tuttu. Namazdan sonra cemaatle birlikte tabutun altına neden girdiğine anlam veremedi. İleride bir köy, zihninde karmaşık sorular vardı.

Benim köyüm mü, dedi, hayır niçin senin olsun. Gitmediğin görmediğin köy nasıl senin olur? Bir fincan kahvesini içmediğin ya da bir fincan kahve içirmediğin o köyü nasıl sahiplenebilirsin? O köye elinde bir şeker kutusuyla hiç olmazsa bir kere gitmeyi hiç düşünmemişken o köy nasıl olur da senin olur?

Evleri arkalarında bıraktıkları halde Rasim Bey'in zihninde o yerin kendi köyü olduğuna dair bir iddia kıpırdamadan bekliyordu. Etrafta yerini alacak birilerini aradı, ama kimse gelmiyordu. Yüksek surların ardından geniş mezarlığa ulaştıklarında büyük bir kalabalığın mevtayı beklediğini fark etti. Kulakları kalabalığın içinde net bir ses yakalamak istiyordu, anlamlı, kendi başına işitilebilen, öteki bütün seslerden ayırmsanabilen bir ses. Bütün sesler birbirine karışmıştı, yalnızca bir uğultu vardı. Bekçi olduğuna hükmettikleri biri, şuraya, komutunu verdi. İnce işlenmiş demir parmaklıkların çevrelediği hazirede bir çukur açılmıştı. Rasim Bey ayağını kirizmalanmış toprağa attığında sünepe bir ânın içine düştü. Bu hâli zamanın bir anlık bütünlüğünde gerçekleşen bir insanın bir kaldırımından ötekine geçerken ya da bir ayağı henüz yerde diğeri otobüsün basamağında olan birinin hâline benziyordu, bir yanında hayatın, diğesinde ölümün yer aldığı bir dünya.

Aklının ve duygularının iflas ettiği o ânda tabutun indirilmesine, mevtanın çukura yerleştirilmesine şahit olmak istemedi. Nasıl bir olayın aktörü olduğunu anlayamadan allak bullak olmuş zihnini mola yerine kadar sürükledi. Tuz Gölü'nün kızıla kesen rengi kararırken otobüsün yerinde yellere esiyordu. Bu dağ başında içine düştüğü duruma mı yoksa bir külliye'nin haziresine defnettikleri o garibin cenazesine mi yansın bilemedi. Yollar benim için önceden belirlenmişse, başka türlü karar vermem imkânsız hâle sokulmuşsa tevekkül etmeliyim, diye düşündü.

Omurgasında başlayan karıncalanmanın itkisiyle elindeki adresi hatırladı.

Terli avucundaki örselenmiş kâğıt parçasında Eyüp Mihrişah Valide Sultan Külliyesi, 1940-2022 yazıyordu.

YOLCU

Uğur Demircan

Koşar adım yürüyordum. Büyük bir caddeydi ilk zamanlarda. Öyle geniş ki sağı solu görünmez, sınırları bilinmezdi. Her yanım ışıklı, boyalı tabelâlar, konforlu mağazalar, şık giyimli insanlarla doluydu. Pırıl pırıl bir güneş benimle yürürdü tepemde. Bulut bile olmazdı. Çok oldu yürümeye başlayalı. İlk ne zaman çıktım yola hatırlamıyorum. Başlarda acemiydim, onu hatırlıyorum yalnızca. Elimden tutanlar vardı o zaman. Sımsıcaktı o eller. Güven doluydu. Elim o ellerde kayboluyordu. Ellerin sahiplerine bakmadan yürüyordum ben. Baksam göremezdim belki, bilmiyorum şimdi. Önüme, sağıma, soluma bakarak yürüyordum. Tabelâları okuyor, kaldırımdaki karoları sayıyor, yola ve yolda gördüklerime şaşarak ilerliyordum. O zamanlar huyumdu, şaşırıyordum genelde. Her şeyi ilk kez görüyordum, kolay değil! Her şey yeniydi caddede. Kaldırımlar pırıl pırıl, lambalar ışıltılı ışıltılı. Bastığım zemin yumuşacıktı hatta. Kadife miydi pamuk muydu, bilmem.

Ara sokaklar oluyordu bazen bu caddeden içerilere giden. Kimi, loş kuytulara varıyordu eni konu daralarak, eğri büğrü incelerek. Delicesine istek duyuyordum o teknsiz sokaklara sapmaya. Hem korkuyor hem de istiyordum, aptallık bu ya! Salmıyorlardı ama. Bırakmıyorlardı elimi. Yürümeye devam ediyordum yolumda. Zaman geliyor başka ara sokaklar görüyordum, yokuşu az iniverince denize açılan. Bunlar çok daha güzeldi. Masmavi, ferah, davetkâr. Püfür püfür bir rüzgâr pencereleri begonvilli bu sokağa sürtünerek getiriyordu iyot kokusunu. Elimi zorla bıraktırıp koşuyordum sokağa doğru. Salsalar, yokuşu uçarcasına inip yunuslara selam vereceksen, tutuyorlardı tekrar. Salmıyorlardı. Yürümeye devam ediyordum.

Yürüyordum. Ben yürüdükçe cadde küçülüyor, sokak olmaya meylediyordu. Sağım solum daralıyordu ben farkında bile olmadan. Üstüme üstüme geliyordu dükkânlar. Ayaklarımın altındaki kadife sertleşiyor, önce asfalt sonra beton hatta yamru yumru taş oluyordu bildiğin. Ayaklarım yürüdükçe büyüyor; ayakkabılarım parmaklarımı, topuğumu vurmaya başlıyordu. Acı duymaya başlıyordum. Giydiğim her şey sıkılaşmaya başlıyordu artık. Derim etime dar geliyor, kemiklerim kaslarımı rahatsız ediyor, ruhum bu garip elbiseyi yırtıp çıkmak istiyordu. Çıkıp kurtulamıyordum. Acı süreklilik kazanmıştı artık.

Yürüdükçe, yürüdüğüm sokak bir izbe yola, bir karanlık güzergâha döndü. İnsanlar azaldı çevremde, vitrinler tozlandı. Lambalar titreşmeye başladı paslı direklerde. Geridekiler söndü. Sonra, ara yollar da azaldı ben yürüdükçe. Eskisi kadar yoklar. Olan da yolun kendinden bile karanlık artık. Onlara girmek için en ufak bir istek kalmadı içimde. Geriye dönüp bakıyorum, başladığım yer çok uzaklarda kalmış. Sis bile yok, bomboş bir karanlık içinde. İlerisi zaten belirsiz. Yapayalnız yürüyorum. Elimi tutanlar yok artık. Görünmez olmuşlar. Yol arkadaşlarım vardı, bir süre beraber yürüyüp ayrıldıklarım. Niye geldiler, niye yürüdük yan yana o kadar bilmem. Hiç ayrılmayacak gibiydik oysa. Keşke en baştan hiç gelmeselerdi.

Yürüdükçe, yürümekten usandım. Yol beni neyle bilmem ama ben yoldan tiksindim. Keşke hiç çıkmasaydım diyorum ama elimde değildi bu. Öyle oluverdi işte, kendiliğinden. Elimde ne olduğunu bile bilmiyorum gerçi. Sadece yürümek mi? Dursam meselâ. Öyle, pat diye. Olabilir mi? Yapılabilir mi? Vazgeçebilir miyim yürümekten? Bu gece meselâ...

İZMİR'İN DAĞLARINDA Hüseyin Kılıç

Kış mevsimi. Hava çoktan kararmış. Dışarda kendi halinde esen rüzgâr – artık kime kızdıysa – birden delleniyor. Önce homur homur sesi geliyor. Sonra nasıl becerdiği anlaşılmeden uslu uslu duran perdeyi bir anda açık camdan çekip dışarı alıyor. İçerdekilerin dikkati o sıra ilk defa dağılıyor. Rüzgâr aldığı perdeyi geri verecekken ince tül pencerenin denizliğine takılıp yerine dönüyor. Yarısı içerde yarısı dışarda sıcak salona geri dönmek için debeleniyor. Odada üç kişi, bir de fotoğraf. Üç ne yapacağını ne diyeceğini bilemeyen insan, bir de duvardaki devasa çerçeveden gülerken onlara bakan liseden yeni mezun olmuş bir kız, yani fotoğrafı.

Mahmut, kırk sekiz, muhasebeci, tedirgin, öfkeli. Evli, bir kız çocuğu var. Kızı üç ay önce üniversite okumak üzere İzmir'e gitti. Mahmut'un da kafası gitti. Kızına olan öfkesini eve gelenlerden çıkarıyor. Şimdi de karşısında tıpkı kızına benzeyen, aynı yaşlarda, kim bilir nereli, kim bilir anasından babasından habersiz... Ağlamamak için kendini tutuyor. Kendini tutmak için bağırıyor, bağırıyor, bağırıyor...

Bedriye, kırk üç, ev hanımı, tedirgin, çaresiz. Evli, bir kız çocuğu var. Kızı üç ay önce üniversite okumak üzere İzmir'e gitti. Bedriye'nin buna bir yandan sevinip bir yandan ne yapacağını bilemeden üzülmeye yetmezmiş gibi, üzerine kocasının bozulan dengesini yerine getirmeye çalışıyor. Eve gelenleri Mahmut'un uyarı bozulmadan yollamak, birden bağırmayan başlarsa bin özür dilemek Bedriye'yi çok yoruyor. İlk defa salonlarında hiç tanımadığı bir kız var. Bedriye ne yapacağını bilmiyor.

Semiha, on sekiz, öğrenci, tedirgin, ürkek, şaşkın. Üniversiteye başlayalı üç ay oldu. KYK çıkmadığı için geçici olarak özel bir yurttan kalıyor. Sınıfın yarısının kalmasının garanti olduğu bir sınavın vizesi için arkadaşıyla birlikte çalışacaklar. Çalışacaklardı. Arkadaşının yolladığı konuma göre ne güzel gidecekti ki otobüsten inmesine yakın aptal telefon kapanıverdi birden. O kadar da yol geldi. Şimdi yurda dönmek olmaz deyip hafızasına güvenmeye karar verdi. Ne apartmanıydı? Evvet, Manolya Apt. Afferim kızına. Kaç numaraydı? On iki olmalı. Bas zile. Kim o? Semiha. Gel kızım. Kaçınıcı kattı? Üç. Tamam. Babası olmalı. Bir afferim daha kız Semiha. Ne bilsin Mahmut'u, Bedriye'yi, Pelin'i? Arkadaşını beklerken içeri buyur eden Mahmut bağırılmaya başlıyor. Olmadık şeyler. Üstüne başına bakıyor yine de. Mahmut'un bir şey görmediğinin farkında değil. Korkudan titriyor. Semiha gözlerini kırıştırıyor. Pelin, on sekiz, öğrenci, fotoğraf. Çerçevenin içindeki hali çok mutlu olarak herkese bakıyor gibi görünse de gerçeği sınav zamanı ne çabuk geldi diye hayıflanıyor. Ailesine, bilhassa babasına kendini kanıtlamak için kaldığı yurdun çalışma salonundan çıkmıyor. Evde olanlardan tamamen habersiz.

Çıktığını fark etmediği perdenin geri dönüşte takıldığı betondan kurtulmak için çırpınışı Mahmut'un dikkatini bir an dağıtıyor. İşten geleli iki saat olsa da alışkanlıkla elini boğazına götürüyor. Kravatını gevşetecek, kravat yok. İki parmağı boğazına dokununca tere dönüşmek üzere olan ısıyı fark edip elini hızla çekiyor. Ne yapacağını bilmeyerek gözlerini kırıştırıyor Mahmut.

Bedriye dişlerini öyle sıkıyor ki sanki biraz sonra hepsi paramparça olup ağzına dolacak. Bir yandan da gözlerine hâkim olmaya çalışıyor. Oturuyor, kalkıyor, oturuyor, kalkıyor. Birçok şey söylemek istiyor ama ağzından tek bir kelime çıkarsa devamına engel olamayacağından korkuyor. Yine de fısıltıyla "Mahmut bırak kızını gitsin." Diyor. Bunu sadece Semiha duyuyor. Sonra "O Pelin değil, senin kızın değil, senin hiçbir şeyin değil." dediğini sanıyor Bedriye ama sadece aklından geçirdiğinin farkında değil. Bedriye dokunsan ağlayacak, üflesen dağılacak, bir santim hareket etse patlayacak. Hiçbirinin olmaması için direniyor. Gözlerini kırıştırıyor.

Adını biraz önce öğrendiği adama ne diyeceğini düşünüyor Semiha. Şimdi başını kaldırdı, Mahmut'a bakıyor. "Bırakın da gideyim Mahmut Amca" diyor. Bağırmayı, çağırmayı düşünüyor ama neyle karşılaşacağını kestiremiyor. Sakin olmaya çalışıyor. "Kayboldum ve yanlış yerdeyim," diyor. Azıcık kalan nefesiyle "o kadar" diye ekliyor. Korkuyor Semiha. Gözlerini sınıksıkı kapatıyor.

Mahmut elini yumruk yapıp havaya kaldırıyor. Vurmayacak ama ne yapacağını bilmiyor. "Yoldan çıkmışsın sen" diye bağırıyor, kızı yaşındaki genç kıza. İçinde kötü niyeti olmadan tepeden turnağa süzüyor kızı. Yoldan çıktığını gösterecek en ufak bir ipucu bulsa rahatlayacak. Bulamıyor. Yine de söylemeyi planladığı cümleler dökülmeye devam ediyor dilinden. "Üniversite okuyorsun ha? Kayboldun ha? Ananı babanı bırakıp ha?" Perde takıldığı yerden kurtulup tekrar tamamen içeri giriyor. Dikkati dağılan Mahmut tekrar konuşmaya "Pelin..." diye başlar başlamaz bir an gerçek dünyaya dönüyor, susuyor, susmak için gözlerini sınıksıkı kapatıyor.

Bedriye dişlerini sıkmaya devam etmek istese de çenesi yorulduğundan biraz gevşediğinin farkında değil. Bu gevşemeyle birlikte "Mahmut Bey, Allah aşkına" dediğinin de "Pelin İzmir'de ve senin düşündüklerinin hiçbirini yapmıyor. Okuyor kızımız..." diye devam ettiğinin de. Bir şeyler söylediğini Mahmut'la göz göze gelince anlıyor. Savaşmaya güç bulamıyor. Gözlerini sınıksıkı kapatıyor.

Semiha kapıyı çaldığına çalacağına pişman. İki de bir elindeki telefona bakıp ortasındaki, sağında, solunda, altında ve üstünde ne kadar düğme ve düğme vehmi varan gölge varsa basıyor ama yok. Telefon açılmak bilmiyor. Babasına o kadar ısrar etmişti hâlbuki yeni telefon al diye. "Şarjım biter de bana ulaşamazsanız noolur hiç düşünmüyorsun." deyişine babası "Koca kızsın, bir şey olmaz." demişti. Şimdi arkadaşının evini bulamayıp yanlışlıkla geldiği evde kendisine hiç benzemeyen fotoğraftaki kıza bakıyor. Ne kadar zaman geçtiğini düşünüyor. On dakika mı on saat mi? Emin olamıyor.

İzmir'in dağlarında çiçekler açar! Adeta Haluk Levent giriyor bir anda içeri. Bedriye'nin verdiği rahatlama nefesini fark ediyor Semiha. Kafası karışıyor. Ahbap mı yoksa diye düşünürken Mahmut coşkuyla, bağırarak telefonu açıyor. "CANLARIN CANI PRENSESLERİN PRENSESİ KIZIM MI ARARMIŞ BIRAKIP GİTTİĞİ GARİP BABASINI!" Açar açmaz salondan çıkıyor Mahmut. Semiha içinde olduğu durumu unutup "Ahbap nerden aklıma geldi" diye düşünüp gülümsüyor. Bedriye derin bir nefes alıp Semiha'yı gerçek dünyaya çekiyor.

"Kusura bakma kızım. Sen kime gelmiştin? Onlar on altı numarada. Bir üst kat. Saat yediyi yirmi geçiyor. Bizim deli adam... Kız İzmir'e gidince dellendi. Pelin'imın araması gecikince hep böyle oluyor. İçine başka biri giriyor sanki. Hâlbuki her gün arıyor kızım. Ona da ihmal etme babanı diyorum ama bu kadarını anlatamıyorum. Hakkını helal et nolur kızım. Polise gitsen hakkın var. İstersen git hatta belki aklı başına gelir Mahmut Bey'in. Ama Pelin bu sefer..."

Semiha afallıyor. Bir şey diyemeden Mahmut içeri giriyor. Mahçup, mahzun kuzuya dönmüş. "Kötü bir şey demedim inşallah kızım sana," diyor, "Sen kimin kızyydın? Çıkaramadım da..." Bedriye araya giriyor "On altı numaraya gelmiş, misafir. Hadi kızım bekletme arkadaşını. Dediğimi düşün. Hakkını helal et." Semiha Pelin'e bakıyor, Bedriye'ye, Mahmut'a. Alelacele çıkıyor tanımadığı bu evden. Ne yapacağını bilmiyor.

YOLCU

Semanur Bozok Sabuncu

*"Tüm muhteşem hikâyeler iki şekilde başlar:
Ya bir insan bir yolculuğa çıkar ya da şehre bir yabancı gelir."
Tolstoy*

Eski rayların gıcırtilı sesi geliyordu uzaktan. Bu 10.30 treninin yaklaşmakta olduğunun habercisiydi. Garda, görevli memur dışında sadece iki adam vardı. Üstü başı perişan olanı ahşap bavulunu kolunun altına almış mışıl mışıl uyuyordu. Üstünde eski bir battaniye. Kuş tüyü bir yataktaydı sanki. Hareketsiz. Yatıyordu öylece. Karşı banktaki adam bir saatine bakıyordu, bir yola. Daha vakit vardı epeyce. Beklemekten sıkılmıştı. Az sonra acıktığını hissetti. Cebinden çıkardığı gazeteyi yere serdi. Tren gelene kadar karnımı doyursam iyi ederim diye düşündü. Çantasından çıkardığı zeytin, peynir ve ekmekten oluşan mütevazı bir kahvaltı hazırladı. Şimdi soba üstünde demlenmiş sıcak bir çay olsa ne de güzel giderdi diye düşündü. Sahi ne zamandır sıcak bir çay içmiyordu. Hafızasını yokladı. Hatırlayamadı. Hayli zaman önce olmalıydı. Yollarda geçiyordu ömrü çaya çorbaya vakit mi vardı. Bir yandan yemeğini yiyor bir yandan düşünüyordu. O, düşünceler içinde kahvaltısını yaparken mışıl mışıl uyuyan adam uyandı. Bir sağa, bir sola baktı. Kimsecikler yoktu ortada. Gözü karşıda yemek yiyen adama takıldı. İçinin ezildiğini hissetti. Acıkmıştı. Adamla göz göze geldiler. Adamın sofraya buyur işaretine kayıtsız kalamadı. Katladığı battaniyeyi çantasına sıkıştırıp, ilerledi. Başıyla selam verip, sofraya oturdu. Sessizce yemeye başladı. Sofra sahibi belli etmeden misafirini inceledi. Ten rengi, yüz şekli ne kadar da farklıydı. Buraların insanına benzemiyor diye geçirdi içinden. O an ekmeği koparıırken meczup görünümlü adamın başparmağının kemiksiz olduğunu fark etti. Bu adam kitaplarda yazan herkesin karşılaşmak için rüyaya yattığı adama ne kadar benziyordu. O olabilir miydi acaba. Keşke o olsa diye geçirdi içinden. Böylece ne zamandır aklını kurcalayan cevabını bir türlü bulamadığı sorusunu sorabilirdi. İki de konuşmuyordu. Yalnızca susuyorlardı. Elleri, kolları, kulakları gözdü sanki. Birbirlerine bakıyorlardı sadece. Bir ayinde gibiydiler. Konuşurlarsa bütün seremoni bozulacaktı. Yedikçe doyuyorlar, doydukça sofradaki zeytinler, peynirler azalmak yerine artıyordu. Birinin bolluğu diğerinin bereketi aynı sofrada buluşmuştu. Bu durum ikisine de normal görünüyordu. Şaşırın kimse yoktu ortada.

Aynı trene farklı şehirlerde inmek üzere bilet almışlardı. Merak edilen nereden geldikleri değil nereye gittikleriydi. Derin sessizliği sofranın sahibinin keskin sesi bozdu.

-Nereye gidiyorsun, diye sordu meczup görünümlü adama. Meczup uzaklara daldı. Düşündü bir müddet. Yanıtını net bildiği bir soruydu bu. Yine de cevaplayıp cevaplamamakta tereddüt etti. Muhatabının gözünü kırpmadan bakan meraklı bakışları üzerindeydi. Kurtulmak istiyordu bu bakışlardan. Simurg'un şehrine gidiyorum" dedi.

-Anladım dedi, adam. Ama bu istikameti biliyorum. Tren o şehirden geçse bile orada durmuyor. Günlerce yürümen gerekecek. Geceye kalma ihtimalin de var. Nasıl gideceksin oraya, dedi.

Bu, onun Simurg şehrine ilk gidişi değildi. Daha önce de çok kez gitmişti. Ne zaman kuşlar ayaklansa, bir karışıklık çıksa haber gelir yola koyulurdu. Bu kez yine ortalık karışmış, Simurg yine ondan yardım istemişti. Süleyman Peygamber'e söz vermemiş olsaydı bu kez gitmeyecekti. Kendi kendilerine yetmeyi, beraberce mücadele etmeyi öğrenmek zorundaydılar.

-Bu ilk yolculuğum değil. Daha önce de çok kez gittim. Verdiğim bir sözü yerine getirmek için yola çıktım. Ne olursa olsun bu yolculuğu tamamlamam gerekiyor, dedi.

-Yolun zorluğunu bilen adam, varabilirsin umarım, dedi. Yolcunun kim olduğunu unutmuşa benziyordu.

-Bakalım göreceğiz, dedi meczup adam.

İkisi de derin düşüncelere daldı. Az sonra, gelen trenin sesiyle irkildiler. Gar görevlisi "Hazırlıklı olun tren on beş dakikaya hareket edecek." dedi.

Sofra sahibinin nereye gittiğini biliyordu meczup adam,

-Yolun benimkinden uzun ve tehlikeli. Yolda kurtlara kuşlara yem olma tehliken de var. Bana sofranı açtın, lokmanı paylaştın. Al şu aşamı. Darda kalırsan onu üç kere yere vurman yetecektir. Bazen yol olur, bazen su, bazen de ateş. O an neye ihtiyaç duyarsan, dedi.

Gizli bir hazine duruyordu karşısında. Farkındaydı adam. Daha sofraya oturur oturmaz onun kim olduğunu anlamıştı. Asayı yavaşça aldı. Okşadı. Kutsal kitabı öper gibi öptü. Bu yolculukta birbirlerine rast gelmeleri kaderin bir cilvesiydi.

Güneş dağların ardında kaybolurken trene atladı iki adam. Bir çocuğun sesi rayların gürültüsüne karıştı. Bolluk ve bereket diğer kompartımanda peşlerindeydi.

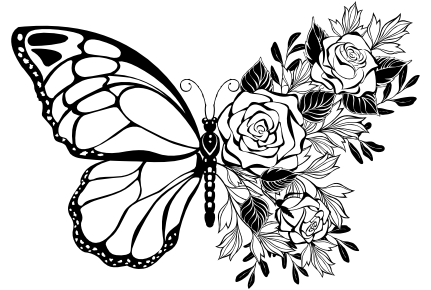
BİLME DEN ADIM ATANLARA**Büşra Yalçınkaya**

yollarından tanıdım seni, toprak bulaşmayan ayaklarından
kaldırımlar anlar mı insanın yükünden
her adımda bir sızı, her boşlukta bir dem
sen yürürken neden kırılır taşlar

evvelimi bilmem ki eksik kalmışım bir zamanda
yüzümün aydınlığını asmışım aynama
boylu boyunca kızıla karışmış gece
ne vakit dursam yıkılır şu garip dünya

şaşkı nım, sözler iliştirilmiş cebime,
nihai kullanımları geçmiş ben onları ararken
velev ki ölü dillere karışmış gösterişleri
canıma değen bunca var içinde, var olamamışlar

ben dünümü taşıladım ahirimi bilmeden
ne yana dönsem sağ kalanlara şaşkırdım
yanıldım, kutsandım, duruldum
aramakla başlayan bir maceranın ortasında kalakaldım

AYAK İZLERİ

Benül Merve Kubanç

Garip bir çocuktum, garip de değildim aslında, sadece yağmurdan sonra sokağa çıkar gördüğüm her ayak izini takip etmeye çalışırdım ama insanlar, özellikle annem, bunu anlamadığı için benim garip olduğumu düşünürdü. Ne garip. Peş peşe aynı kelimeyi kullanmam kadar garip değil.

Not: Aynı cümle içinde aynı kelimeyi kullanma!

Ege'nin sahil kesimine kar yağdığı pek görülmemiştir, hele doğup büyüdüğüm Köyceğiz'in köyüne hiç uğramaz, yağmur bilirim ben, "Bereket yağıyor," der annem, gül yüzünde güller açar.

Not: Arabeskten uzak dur.

Annem yağmur yağdığı zaman çok mutlu olur. Ama anlatacaklarım annemden ziyade babamla alakalı. Bizi bırakıp giden ve bir daha da dönmeyen babamla. Gittiği gün yağmur yağmıyordu ve hava iğrenç bir şekilde sıcaktı. Bin dokuz yüz seksen yılının ağustos ayında iğrenç bir şekilde gitti babam.

Not: Kelime tekrarına çözüm bul! Ayrıca bu kadar çok araya girme akışı zedeliyorsun. Hata gördüğün yerin altını çizgeç, sonra düzeltirsin.

Abim bu olayı "Etrafta fırtına öncesi bir sessizlik vardı, sanki büyük bir felaket yaklaşmaktaydı," diye abartarak anlatmayı çok sever. Bense sıradan bir olay olarak görürüm. İnsanlık hali, insanlar ölebilir, insanlar doğabilir, insanlar gelebilir ve insanlar gidebilir.

O sıradan günün sabahı Tılsım'ın yavrularıyla oynamak için dışarı çıkmıştım. Annem sinirle "Bırak şu enikleri de içeri gir bir şeyler ye!" demese saatlerce oynayabilirdim onlarla. Oynamak da değildi bu, annelerini sokakta rezil bir durumda bulduğum için onlara acıyordum. Onlara acımdan da çok hoşlanıyordum. Çünkü ben olmasaydım annelerini kurtaran olmayacaktı. Böylelikle onlar da olmayacaktı. Basbayağı Tanrı'ydım onların yanında. Babasının gittiğinden habersiz bir Tanrı.

Annem Tılsım'dan hiç hoşlanmazdı. Bir keresinde "yavrum bak şu ineğe, koyuna, tavuğa, hepsinin bir faydası var, bu it ne boka yarar?" demişti de yine de vazgeçmemiştim sevdamdan. Aynısını şehirli gelini için de söyledi ama yine de vazgeçmedim sevdamdan.

Not: Burada eşinden bahset. Şehirli, Allahsız, bencil, sadakatsiz orospu. Sürtük de diyebilirsin, seç. Fazla da uzatma, sünnete bağla konuyu, oradan babana geçersin.

Babamın gittiğini akşam olana kadar hiçbirimiz anlamamıştık. Neden ya da nereye gittiğini ise benim dışımda kimse hala bilmez. Gerçi benim bildiklerim de sünnetimden sonra geliştirdiğim teorilerden ibaret.

Babamın gidişinden sonra annemin kendine gelip benim pipinin hala kesilmemiş olduğunu hatırlaması hayli zaman aldı. Kendimi bahçenin ortasındaki sünnet yatağında bulduğumda sekiz dokuz yaşlarındaydım. Köyün imamının anneme, “Ağlama kızım ağlama, belki de öleceğini anlayan kedi gibi senin koca da eceline gitmiştir,” dediğini hatırlıyorum. Yer sofrasında oturan kalabalığı, keşkeğin bütün mahalleyi saran kokusunu ve üzerinde ait olduğu bankanın ismi yazan metal kumbarayı da. Konu komşunun taktığı paraları kumbaraya tikiştirmeye çalışırken duymuştum imamın dediklerini. Annem sürekli ağlıyor bir yandan da paraları kurtarmak için benimle boğuşuyordu. Kumbarayı anneme kapıtırınca ve imam daha önce dedemin cenazesinde duyduğum şeyleri okumaya başlayınca iyice huzursuz olmuştum. Hele ki berber Arif neşterle yatağa yaklaştığında annem pelerinininden yakalamasa, kaçır gider bir daha da geri dönmezdim ama yakalandım tabii, kaşla göz arasında pipi de kesildi. Ve sonra gök delindi! Aslında yağmurun ineyeceği, yerlere kilimler atılıp orta yere yatak kurulurken belliydi ama can sıkıcı her şeye olduğu gibi kulaklar gürüldeyen göklere kapanmıştı. Yağmurun başlamasıyla yaşananları, müptelası olduğum Guns and Roses’ın November Rain kliline benzetirim hep. Klipte kırılan şarap kadehleri, havada uçan çay bardaklarına, yere düşüp dağılan pasta dilimleri, yuvarlanan sinilerdeki keşkek parçalarına, güzel mi güzel gelin, korkak ve yalnız bir sünnet çocuğuna dönüşüverir.

Yağmur bizim eve girmemizle birlikte kesildi. Annem, abim, dayım dışarıdaki karmaşaya çeki düzen vermek için uğraşıyorken en de kapının önünde onları izliyordum. Elbisemi yukarı aşağı sallayarak, bu manzaranın ne kadar sapıkça olduğunu bilmiyordum o zamanlar, acımı hafifletmeye çalışıyordum ki gözüm önümde uzanan beton yola kaydı. Bir, iki, üç büyük ayak izi. Yolun ortasındaki su birikintisinden başlayıp kapının orada kaybolmuşlardı.

Not: Metnin girişine kanca at.

Babamın nereye gittiğini yıllarca takip ettiğim bu izler sayesinde buldum.

İlk Teorim: Babam bin dokuz yüz seksen yılının on beş Ağustos’unda evden tarlaya gitmek için çıktığında hava çok sıcaktı. Aklına herkesten gizli bir yerde diktiği fidanların su beklediği gelince yolunu değiştirdi. Öyle gizlisi saklısı olan bir adam değildi babam, anneme sürpriz yapacak olmasa mutlaka biz de bilirdik o fidanları! Köyümüzde kuyular vardır, kör kuyu deriz. Babam onlardan birinin içine düştü.

İkinci Teorim: Babam bin dokuz yüz seksen yılının on beş Ağustos’unda evden tarlaya gitmek için çıktığında hava çok sıcaktı. Kızgın güneşin tenine değmesiyle ne kadardır aklında olan ama bir türlü gitmeye fırsat bulamadığı Ekincik Plajı’nda kendini serin sulara bırakma fikrine kapıldı. Hepimiz uyuduğumuz için sadece mavi şortunu- hiçbir zaman bulamadık- yanına alıp sessizce evi terk etti. Plajda kimsecikler yoktu. Kendini sulara bırakmasıyla açılması bir oldu-hava sıcaktı ama şiddetli poyraz vardı. Bizim denizlerde büyük beyaz pek bulunmaz.

Not: Araştır. Marmara’da kayıtlı yüzlerce var, Ege’ye bak, istatistik ver.

Ama işte... Babamın mavi şortunu ve bacaklarını, en çok içki göbeğini fok sanınca yutması bir oldu.

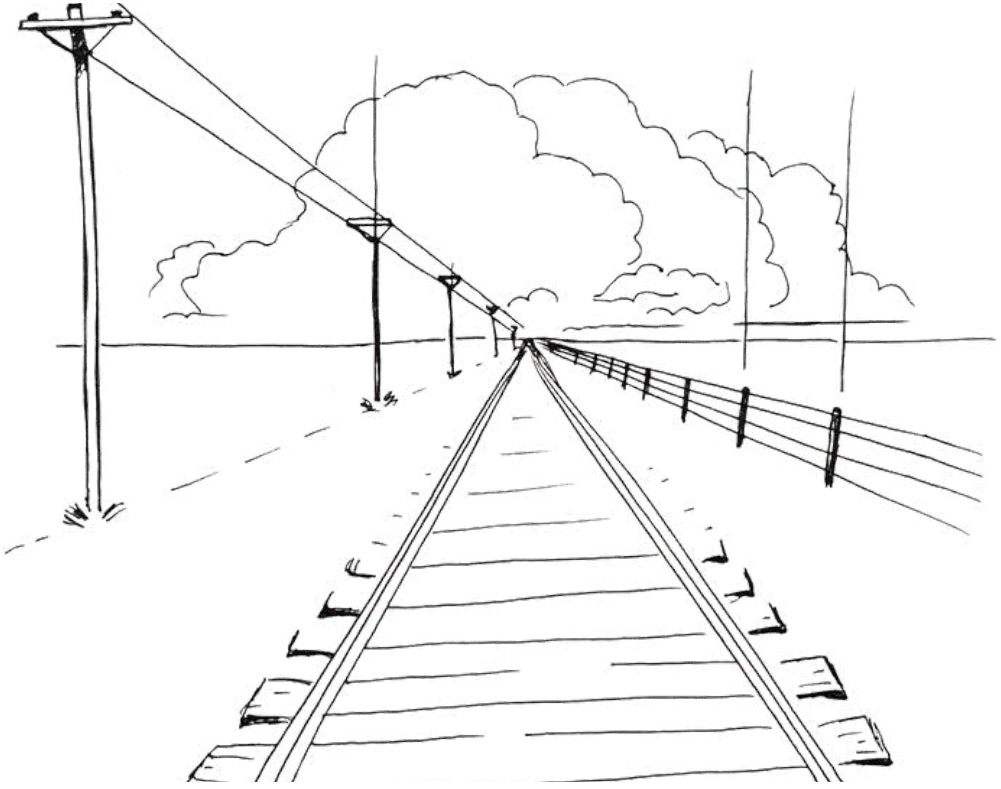
Son Teorim: Babam bin dokuz yüz seksen yılının on beş Ağustos’unda evden tarlaya gitmek için çıktığında hava çok sıcaktı. Bir önceki geceden uykusuzdu babam, başında şiddetli bir ağrı, ciğerlerinde bitmeyen bir iltihap vardı.

Not: Deliryum belirtilerini iyice araştır, birkaç madde daha ekle.

Kapıdan adımını atar atmaz bahçe kapısında simsiyah bir köpek belirdi. “Karabaş!” Yıllar önce kaybettiği, çok sevdiği köpeği bahçe kapısının önünde sevinçle havlayıp kuyruğunu sallıyordu. “Gel buraya oğlum, gel,” diye bağırdı ama Karabaş’ın gelmeye niyeti yoktu, olduğu yerde kâh yere yatıp, kâh ayaklanarak babama kuyruk sallıyordu. “Gelsene eşşoğlusunu,” deyip hızlı adımlarla yanına gitti babam. Karabaş kafasını babamın ayağına sokup kendini sevirse de birkaç saniye içinde havlayıp evin arkasındaki ormana doğru koşmaya başladı. Yıllar sonra sevdiğine kavuşmuş babam peşini bırakır mı? Bırakmadı tabii, Karabaş önde, babam arkada ormana daldılar. Dalış o dalış. Karabaş köpek cennetine, babam bizim cennete gitti iz bırakmadan. Geceleri gelen havlamalar ve kahkahalar da bu yüzden ormandan.

Not: Kafiye yapmaya çalışma.

Çizim: Emine Gunduz Mertes

TREN

Aysel Ertan

Mutfaktan, iz bırakacak bir şey yapmadan çıktığım hiç vaki değil. Börek yapsam bir yerimi yakar, salata yapsam parmağımı keserim; kocam da bilir bunu. Bu yüzden buzdolabımızda yanık merhemi ve yara bandı hiç eksik olmaz.

O sabah yine aynı şey oldu. Ama bu defa yaşadığım, önekilere hiç benzemiyordu. Çay bardaklarını yıkarken dalıp gitmişim. Nasıl olduğunu anlamadan bardak "Çat!" diye kırılıverdi. Kırılmasıyla da yer bir anda kan gölüne döndü. Kendi kanımda boğulmamak için avazım çıktığı kadar bağırdım. Koşarak yanıma geldi iki gözümün çiçeği. Gerisini hatırlamıyorum. Kan tuttuğu için bayılmışım. Kendime geldiğimde koltukta idim. Parmağım çok derin kesilmiş olmalı, üst üste iki yara bandı yapıştırılmıştı. Doğruca mutfaka gittim. Mutfak temizlenmişti. Yerdeki son kan damlalarını silen kocacığımın boynuna sınıksı sarıldım. Bu sırada bandın altındaki kesikten hâlâ akan kanın birkaç damlası, ceketinin yakasına bulaştı.

"Bu ne ya, sakarlık had safhada!" diye bağırdı. Şaşırdım.

"Büyütüyorsun Cengiz! Altı üstü bir iki damla kan lekesi." dedim.

"Büyütüyorum öyle mi? Azıcık kesikte ortalığı velveleye veren sensin. Başıma iş çıkardığın yetmiyor gibi yeni ceketimi de berbat ettin. Büyütüyormuşum."

Bağırarak kalmadı, ceketini çıkarıp yere fırlattı ve gitti. Birkaç saat sonra ben de çıktım o kapıdan; hem de elimde valizimle. Yer bulduğum ilk trene bindim. Yolculuk boyunca ağlarken parmağımın acısını çoktan unutmuşum. Yaşadıklarımın rüya olduğuna inanmak istercesine yol boyu uyudum.

O günden sonra tren yolculuklarını hiç sevmedim ama hayat hep istediklerimizi sunmuyor önümüze. Aylar sonra bugün yine tren yolculuğu yapacağım. Yedi treninde yer buldum. Makinin arkasındaki vagondayım. İçeriye ağır bir ter kokusu sinmiş. Babaannem "İnsanın ölüsünü de dirisini de taşımak ağırdır." derdi. İnsanın ağır ter kokusuna tahammül etmek de zormuş. Şimdi bu leş gibi kokan vagona bunca yol nasıl bitecek. Sağa sola bakıyorum. Tavanda sallanan tozlu bir ampul, karşımda yaşlı bir çift var. Birlikte dışarısını izlerken tozlu camlardan sanki bir şey görüyorlarmış gibi mütebessim çehreleri... Burunlarının ucunu bile göremediklerine kalıbımı basarım. Bana inat yaparcasına bir de el ele tutuşmuşlar. Batıya doğru yol alıyoruz. Keşke bir toz bezi olsa! En azından camı güzelce silip gün batımını izlemenin keyfine varırdım. Bir numaralı koltuktayım. Kadife döşeme biraz rahatsız edici. Terletiyor, kaşındırıyor, hatta enseme dokunduğuma söyleyebilirim. Yine de karşımdaki yekpare koltukta değil de tekli koltukta oturduğuma şükrediyorum. Bir bütünü biriyle paylaşmak hiç kolay değil. Bir şey benimse sadece bana ait olmalı. Beni hiç kimse daraltmasın diye bileti özellikle böyle satın aldım. Koltuğun kadife sıcaklığı, annemin elleri gibi şefkatle sarıyor bedenimi. Ağzımda sanki şekerli sakız lezzeti. Uyukluyorum, aralarda trenin kulak tırmalayan tiz çığlığı ile yerimden zıplıyorum. Diğer vagonlardan gelen yeni doğan bebek sesi, koridorda dolaşan gençlerin sevimsiz kahkahaları, fonda bir dans müziği kafamı şişiriyor. Bir de üstüne içeriye salam kokusu yayılıyor. Bir bu eksikti. Yaşlı kadın çantasından bir sandviç de bana uzatıyor. "Buyurmaz mısınız? Acıkmışsınızdır siz de." diyor. Aç olmadığımı söylüyorum. Vagonun kokusu gittikçe ağırlaşıyor. Dayanılır gibi değil. Pencereyi arıyorum. Bu kez de yoğun, kesif bir duman kokusu doluyor içeriye. Merkeze yakın olmanın böyle bir yanı vardır. Tüm kötü kokular herkesten önce gelir size. Genzinizi yakar, gözlerinizi yaşartır, midenizi bulandırır.

Bugün yaşadığım, o sabah yaşadığıma hiç benzemiyor. Ne onun kapıyı çarpıp gidişine ne de ceketinin cebinden fırlayan tek taş yüzüğün hayal kırıklığına...

İnsan kendinden kaçabilir mi?

Hayal kırıklıklarımı temizlemek de cam kırıklarını süpürmek kadar kolay mı?

Yara bandı büyük yaraları kapatır mı?

Kafamın içinde dörtlüyle koşturup duran sorulara da içerisinin salam kokusuna da dayanamayacağım. Bir an önce atmalıyım kendimi dışarıya. Allah bilir hava kararınca fareler de dolar bu vagona. Keşke yanıma bir de fare ilacı alsaydım, nereden bileyim? Allah'tan yan koltuk boş. Bu vagona bir kişiyi daha çekecek durumda değilim doğrusu. İşte istasyon görüldü. Kazasız belasız bitti bu yolculuk da. Yaşlı çift ağır adımlarla çıktı kapıdan el ele, bense tek başıma... Derin bir nefes aldım dışarıda. Oh be! Dünya varmış. Parmağımdaki kesik çoktan kapandı. Geçer. Zamanla kapanır açılan her yara.

Boşandım.

Mahkemeden dönüyorum.

Kapıdan ben tek başıma çıktım iki gözümün çiçeği el ele; hem de en yakın arkadaşım.

BİR GÜN YOLDA GİDİYORUZ

Ahsen Dalca Korkutan

Sevmiyorum ki ben böyle şarkıları. Bilmiyor gibi yola bakacağına arada bir bana dönüp duruyor, acaba ona eşlik ediyor muyum? Bu durumdan hoşlanan bir yüz ifadesi arıyor bende yıllardır. Sanki böyle şarkıları seversem ve ona eşlik edersem nihayet bir gün dünyadaki en mutlu çift biz olacağız. Asık suratımla kaşlarımı kaldırıp önüne dön diyorum, kaza yapacaksın. Bulutlara bakıyorum sonra. Ardında batmakta olan güneşe, ovalara çöken kızılığa bakıyorum. Hızla geçiyoruz onlarca duvarın, çatının, pencerenin önünden, yaşadığım dünyayı bana mahsus sanarak gördüklerimi yadırgar bakışlar atıyorum. Kemal'se memleketine yaklaştıkça iyice coşup çalan şarkıların kuyruğuna takılıyor zevkle.

Ben bu adamla nasıl evlendim? Tanışmamızın ilk ayıydı. Hatırlıyorum. Biz anlayamayız, demiştin. Nedenmiş, ne demekmiş bu, hangi konuda anlayamazmışız?.. Müzik mesela, deyivermiştim. Hâlbuki o ana kadar aklımda yoktu böyle bir sebep. Ters ters bakmıştı bana, saçmalıyorsun demişti. Tamam, kabul. Bahane ararken tombala kesesine elimi sokup uyduruk numaralarla kandırmaya çalışıyordum. Ve bingo. Haydi ayrılalım. Ben kazandım. Aman bozulma hemen, al hepsini. Sen kazan. Fakat ayrılalım bir an önce. İnan, sonra çok zor olur. Dinlemedi beni.

Okul bitince mesleğime başlamıştım. Sevmiyordum öğretmenliği. Çevirmen olmak istiyordum. Yabancı dillere karşı küçüklüğümden beri merakım vardı. Kendi kendime sözlük ezberleri yaparsın. Başka ülkelerin televizyon kanallarını bulup gözlerimi kapatır, o bilmediğim dillerin melodisine dalıp giderdim. Kulaktan dolma makam isimlerini hatırlayıp birinin adını bu duyduğum lisan verirdim. Bunun ismi hüzzam olsun. Ne zaman bu türden düşüncelere dalsam elim alyansına gidiyor. Yerinden çıkarıp parmaklarımı açıp kapıyorum. Yüzüğün altında kalan beyaz ve incelmış alana bakıyorum. Çıksa da hâlâ orada gibi.

Çabucak sevmişti beni Kemal. Fakat işte ben... Tam konsantre olamıyordum aramızdaki diyaloga. Ne diyordu o? Annemler, nişan, alışveriş. Oysa ben hâlâ tanımak için gözlerimi kısmış, onu izliyordum. İnsan miyopu olmak diye bir şey varsa ben bu hastalığa tutulmuşum ve bir türlü seçemiyordum karşımdakini. Bu adam kim, nasıl biri. Konuşurken kulaklarına yalnızca ondan duyduğum bir lisan doluyordu. Evet, melodisini de pek tutmamış, henüz ona bir makam adı verememişim. Yıllar oldu hâlâ koyamamışımdır bir isim.

Şarkısını kesiyor birden. Ne diyorsun canım, bir şey mi söyledin? Hayır, diyorum, kendi kendime mırıldanıyordum. Ona eşlik ettiğimi sanıyor galiba. Sevdin mi, diye soruyor. Sendeki umut bende olsaydı Kemal... Yapma Allah aşkına, ne sevmesi? Okuduğum kitapta bir yüzük parmağının hikâyesi var, biliyor musun, diyorum. İlginç, diyor, çocuk öyküsü mü? Derin bir nefes veriyorum cama doğru, buğu yapıyor soluğum. Parmağımla bir şeyler çizerken acıktım ben, diyorum. Annem hazırlamıştır şimdi bir sürü şey, azıcık sabret diye cevaplıyor beni.

Hikâyede parmağın boynuna geçirilen halkadan bahsediliyordu. Sıkıyordu onu yüzük. Olabilir aslında. Sıkabilir. İnsan sıkılabilir bir alyanstan. Hatta insan, onun hoşlanmadığı şarkıları keyifle söyleyen bir adamdan sıkılmış olabilir. Bunca yıl sonra ilk günkü sebeplerle ayrılmak isteyebilir insan. Elimdeki bu nedenle mahkemeye gitsem ve bitse. Bitmez. Kimse beni ciddiye almaz. Hâlbuki o gün ne kolay olacaktı, kabul etseydi. Şimdi herkes bana deli, der. Önce annemler, onun anneleri, sonra akrabalar, konu komşu. İnsan kocasını seçerken arkasında gizlenen binlerce gölgeyi hemen göremiyor. Nikâhtan sonra patır patır dökülüyorlar önüne. Öyküyü okuyayım mı, diye soruyorum sonra. E, hadi, bekliyorum, dinlemek okumaktan iyidir, diyor. Kitabı bulup çıkarıyorum çantamdan. Kalemle altını çizdiği cümleleri okumaya başlıyorum.

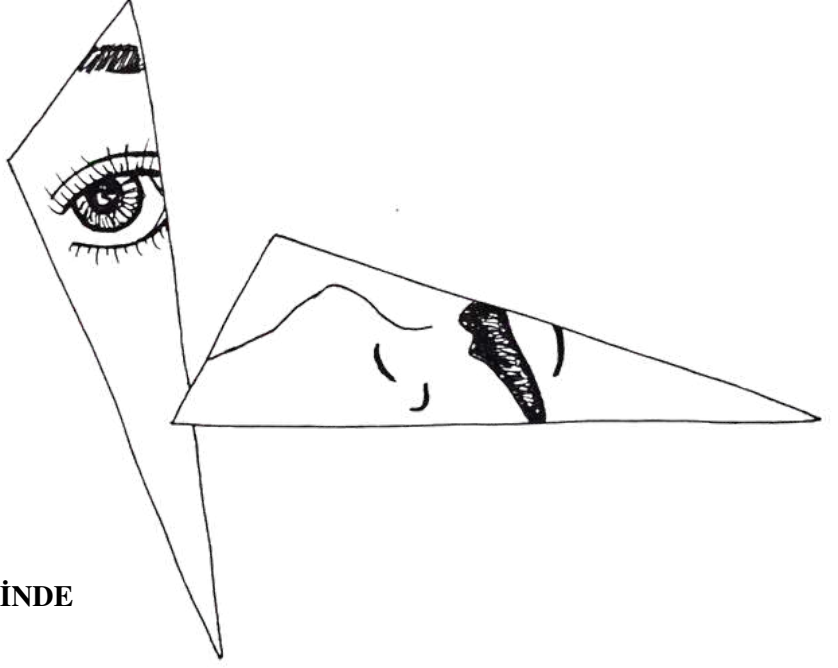
“...O kadar kasılmış o kadar şişmişti ki halkayı zor geçirmişlerdi boynundan. Yüzüğe düğümlenmiş kırmızı zincirin tam ortasını, keskin dişlerini geçirmiş vahşi bir makas, hırsla ısırtıvermişti. Ve bir alkış kopmuştu. Sonraları ne zaman bu sesi duysa o günü hatırlardı. Her şey değişmişti o günden sonra. Rahat hareket etmesine engel ağırlıkları. Duran, birden çöken ağırlıkları. Altında boğulduğunu hissettiren ağırlıkları. Hepsini taşıyordu. Çok tuhaf ama yanındakilere özendiği oluyordu bazen. Neden ben, neden? Sahibinin duymadığı zamanlarda söylenirdi kendi kendine. İri ve ağır halkanın boynundan çıkarılması için gece gündüz dua ederdi. İncecik kalmıştı beli, yorulmuş, güçsüz kalmıştı artık. Bir zaman sonra ümidini kaybetmiş, acıya duyarsızlaşır da olmuştu. Ve bir gün hiç ummadığı bir şey gerçekleşti. Sahibi çökarip attı halkayı. O kadar şaşırdı ki, sevinmesi gerektiğini unuttu, ağladı hep. Bir süre kendini toparlamak için dinlenmeye çalıştı, hiç söylenmedi, hiç konuşmadı, gülmedi bile. Ağırlık olmadığında hayatın ne güzel olduğunu fark etti. Sık sık zıkkırdı. Hava aldı, beyaz kalan yerlerini güneşlendirdi. Bir gün çok garip bir şey oldu. O zor günleri tam unutacakken hem. Daha ağıri, kocaman, pasparlak taşlı olanı birden boynundan geçiriliverdi.”

Daha fazla devam edemiyorum gülmekten. Fakat Kemal'e hiç komik gelmiyor. Kaşlarını kaldırıp ciddiye bir bakışla yola odaklanıyor. Yine bir köyden geçiyoruz. Kitabı çantama koyuyorum. Yolun kenarında oynayan çocuklar var. Koşturuyorlar. Bir top yola fırlıyor. İçlerinden biri arabanın önüne atlıyor. Gürültülü bir frenle duruyoruz. Oğlanın yüzü bize dönük, korkuyla karışık şaşkın bir ifadeyle ölmediğinden emin olmaya çalışıyor. Biz de ona bakıyoruz, ölmedin değil mi? İniyoruz ikimiz de arabadan. Çocuk başını eğiyor bu sefer. Çantamdan gofret çıkarıp veriyorum ona. Yemiyor, elinde çeviriyor, gülümsüyor bana nihayet ve koşarak uzaklaşıyor çocuk.

Arabaya dönüyoruz biz de. Biraz önceki olayın içimizde açtığı çukura düşmeden Kemal derin bir nefesle kontağı çeviriyor. Araba öksürüyor, çalışmıyor. Aksiliğe bak, hiç yoktan geç kalacağız, annem camda ağaç olmuştu. Birkaç kez daha deniyor, yine çalışmıyor araba. Bu böyle olmayacak, sen geç direksiyona ben ittireyim arkadan. Tamam, diyorum. Ehliyetim yok fakat Kemal ara ara öğretirdi trafiğin olmadığı yerlerde. Bildiklerimi tekrar ettiriyor bana. Heh, tamam, deyip kaldığım yerden anlatmaya o devam ediyor. Ben arkadan ittirirken sen de vitesi ikiye takıp debriyaya yükleneceksin. Bir dakika gitme hemen, debriyaj hangisiydi diye soruyorum. Hayret ve tereddüdü gizlemeden soldaki diyor. Gidecekken dönüp bir daha bakıyor aynı tereddütle. Haydi haydi diyorum; tamam, hallederim.

Kemal ittirmeye başlayınca arabayı hafifçe ilerliyoruz. Lastik ince taşları çıtır çıtır eziyor. Biraz daha, biraz daha ilerlerken, yolun eğimli yerine gelmişiz, araba hızlanmaya başlıyor ama çalışmıyor hâlâ. Süratlendikçe frene basıyorum, basıyorum, basıyorum. Durmuyor. Gaza mı basıyorum ben, diye eğilip bakıyorum hatta. Hayır, gaza da basmıyorum, frenler mi patladı, ne oldu? El frenini kaldırıyorum bu sefer. Yine durmuyor. El frenini bir daha indirip çekiyorum, bir daha, bir daha... Durduramıyorum.

Farları açmak aklıma gelmemiş panikten, nereden açılyordu bu meret, etrafı zor görüyorum. Kemal bağırıyor belki, koşuyor arkamdan. Hiçbirinden haberim yok. Nereye gittiğimi bilmeden, artık biten bir yola girdiğimi fark ediyorum. Nereye varırsam varayım bitecek. O çok beklediğim bitirme hayallerimin hepsini birden yaşayacağım. Kemal çok arkalarda kalmış olmalı. Şu söyleyip durduğu şarkılarından biri çalıyor içimde. Bütün köy duvarların ve pencerelerin arkasından çıkmış koyu yüzleriyle bana bakıyor. Karanlığın çöktüğü ovalara bakıyorum ben de. Her yer kayıp. Kulaklarım uğuldamaya başlıyor ve bir rüzgâr gibi Kemal'in son sözleri esiyor üzerime. Gözlerimi kapatıp dinliyorum. Kemal bana bûselikten sesleniyor.

KALEMİMİN PEŞİNDE

Buket Uçar

İçimden bahsetmeyeceğim sana, eriyip gözüme süzülenden. Böyle şeylere karşıyım biliyorsun. Duyguları anlatmanın yolu, iç ezen cinsten olmamalı. Sonu aklın kapılarını zorlamalı. Bir yaprak gibi savrulduğumu söylemeyeceğim sana. Akıp giden zamanı da anlatmayacağım. Kaç yaşımdayım, diye de başlamam bilesin. Yaşımın nesi varmış? Yaşanmış mı yaşım? Bende zaman kızgın saca değmiş su. Yaşımın suçu yok. Gücüm yaşımdan değil. Ben... Kendim sandığım kendimle konuşuyorum şimdi. Ben konuştukça sen cevap veriyorsun içimden. Ben için için sen mi olmuşum? Sen olmuşum ben. Bennn sen olmuşum.

Yaprak yeşilken ses çıkarmaz, toprağa düşünce çıkar sesi. Kuruyunca. Zamanım sonbahar sanırım, kurumuş yapraklarım. Çıtırtılarımı duyuyor musun? Artık beni duy demeyeceğim sana. Yanlış zamanda çiçekleşmiş başımı, hazanımda bahara uyanmışım. Çiçeklerimi yere çaldın da demeyeceğim. Baharım baharlanmadı benim, belki de ondan çabuk hazanım. Yarınımın korktun. Hazanımın yarınlarından. İlahi... Çok hoşsun. Yarınım yok diyeydi benim çabam.

Bütün günah bende demeyeceğim. Elimden aldın diye susmuyor sözcüklerim. Ellerin de konuşuyor. Ellerin de boğuluyor. Boğuyorsun. Boğuluyorum. Üstüne basılınca toprak olup bitmiyor dökülen yapraklarım, başında hışırdayorum. Senin başında. Sanma ki susturmanla susuyorum.

Kırıldığım yerlerimden tutunurum demeyeceğim. Dağıldığım yerlerimden de yaprak yaprak çoğalamam. Dedim ya vaktim hazan. Biliyorum, baharın yakasına da yakışmam bu saatten sonra. Zamanını şaşırın çiçeğin ömrü az olur. Kokusu uz olmaz.

Demem, demekle de olmuyor bak. Deminden beri sana demeyeceklerimi anlatıyorum. Kalemimi arıyorum anlatırken de. Peşimde sürünüyor kalemim, kalemimin peşinde sürünüyorum.

Mekânlarla aram iyi değil biliyorsun. İki arada kalışım ondan. Arafta. Benim hikâyemde kahramanlar ön planda. Mekân da yüklü kahramanlarımın sırtına... Niye diyorum ki bunları, zaten biliyorsun. Kahramanım olduğunu biliyorsun, sana yüklediğim anlamları da. Heveslerim yama kursağında. Gördükçe söktüler, söktükçe söktün. Anlamsız göründü heveslerim sana. Epey git geri. Git git... Heveslerimi görünceye kadar ben çocuk kalıncaya kadar git. Bir çocuk ellerini uzatmış bak. Tut, tut... Tut ellerimi işte, çıkar içimden beni. Ben sen olmuşum ya, kendini de kurtar. İşte o çocuk diyorum. Masalsı, uçarı tavrımın müsebbibi belki de bunlar. İkiye ayırdığın yolumun ikisi de ikircikli. Ben kaderi yaratandan bilirdim. O yazdı diye kaderimi, boynumu bükerdim. O'nu sevdim diye severdim kaderimi. Yazımı güzel yazsın diye severdim bir de. Zor oyunu oynaması, zor biliyor musun? Kulun elinde de kalem olurmuş, kalemi elinde gördüm. Açık yolumun başında bağladın beni. Derinlere batırdın kalemimi. Benim yazımı benim kalemimle yazdın. Senin ellerin, benim yazım...

Ağırlığımca ağırlık koydun yüreğime. İnsan kendi ağırlığını taşıyabilir, derler ya yalan. İnsan bütün yüklere hamallık ediyor da bir kendi yüküne tembel. Dağımsın dedim yaslandın sana. Dağıldın başımda. Sis oldun. Sislediğin başımın gölgesi korkutmasın seni. Korktun. Sis senin gözlerin.

Anlatmakla da olmuyor demeyeceğim. Çizilmiş bir yolum yok önümde, belki çizecek gücüm de yok. Kurumuş bir yaprak... Evet, evet yolumda savrulurum ben yaprak gibi. Zamanından ayrı düşmüş bir yaprak. Hışırtilarımı bir kulak duyar, cıvıldağa cıvıldağa bir kalem yazar nasılsa. Sonumuz toprak, demeyeceğim sana. Kaç camı toprağın altına yatırıp üstünü hızlı hızlı kapattın. Bu dünyanın sonu sana da o, bana da. Ölümlü dünyada... diyeceğim ama... neyse. Neyse geçer. Hiçbir şey kalıcı değil. Hiçbir şeyin kalmadığı gibi bu da geçer. Ben de ne bırakır, senden ne götürür bu geçiş bilmem. Kendime mahcubum, bildiğim bu.

Önüme çizdiğin iki yoldan da yürümeyeceğim, demeyeceğim sana. Belki bir gün birinden birine yolum düşer ama şimdi esmer bir gazel gibi gidiyorum yoluma. Sustum. Sanma ki korktum. Hayyam geldi aklıma. Yaratanın kula kulla mesajı... İşte bu sebeple koydum kalemimi yanıma.

Yasladım kalemimi, yaslandım kalemime bekliyorum.

YOLLAR VE KAYBOLUŞLAR

Zuhal Kara Başaran

İnsan dünyaya gözlerini açtığı anda ilk verdiği tepki ağlamak olur. Muayyen bir vakte sınırlanmış yaşam alanından ayrılırken, yabancı olduğu bir dünyaya çırılçıplak ve yapayalnız gelir. Akciğerlerinin açılmasına bağlı duyduğu ilk ağrıyı hissederken ağlaması, aslında varoluşun sesidir. İçinde kodlanmış sistemi ağlayarak aldığı ilk nefesle devreye sokar. Kurduğu ilk iletişim yöntemidir bu ses. İnsanın varoluş hikâyesinin başlangıcı, yalnız başladığı bu yolculukta kendisini bulma arayışıdır.

Yaratılmış diğer mevcudattan farklı olan insan; kendisini ve çevresini inceler, evrendeki muhteşem düzen ve sistem karşısında şaşırır, merak duygusuyla sorular sormaya başlar. Gerçeği, iyiyi, kötüyü, yaratılış gayesini, neden yaşaması gerektiğini, ölümün bir son olup olmadığını sorgular. İşte insanı insan yapan, diğer varlıklardan ayırıp üstün kılan şey düşünüp sorgulaması, merak duygusu, bu sorulara kayıtsız kalmayıp cevap araması ve bilme isteğidir. “Sadece bilge ya da ölçülü bir adam kendisini bilir ve ne bilip ne bilmediğini ayırt edebilir.” derken Sokrates, insanın kendisine yaptığı yolculuğu ifade eder. Kendimizi tanımaya çalışırken öğrendiklerimiz kaybolduğumuzda bize rehberlik edecek pusulamız olacaktır. Gurdjieff, “İnsanlar uyumaktadırlar ve bunu kabul etmezler.” demiş. Uykuda olduğumuz farkına varabilirsek kendimizi tanıma yolculuğunda, bir damla yağmuru okyanus zannedip boğulmaktan korktuğumuz için kaçmak yerine, yüzmeyi öğrenip okyanusun derinliğindeki kendin olma özgürlüğüne kavuşmayı tercih ederiz. Kendimizi tanıdıkça hayata yüklediğimiz anlam da kıymetlenir.

İnsanın kendi belirsizlikleriyle oynayıp, zihninin bulanık, aklının karışık olduğunu kabul ederek bilinmezliklerini sahiplenmesi kolay değildir. Bu noktada yolun geldiği kısma kadarki sahip olduğu bilgi ve tecrübeler güvenir. Hiçliğini hissettikçe, aczi karşısında sığınacak bir kucak, bir yol, bir gölge aramaya başlar. Aradığı kendisidir aslında, tanıyıp bilmek istediği kendisidir. Zordur insanın kendisini bilmesi, bulması... Ama mümkündür. Bu içsel yolculukta kaybolmaktan korkmamalı insan. Kaybolmanın da bir değeri vardır, bakması gereken doğru pencereyi bulduğunda sonsuz kıymette bir benliğe ulaştırır insanı. Yeni bir “Sen’le” tanışıp, kendi özünün penceresinden bakıp gördükleriyle yeniden başlar yaşamaya.

İnsan, tanımadığı bir şehrin yabancı sokakları gibidir kendisine. Bu karmaşıklığın içinde dışsal bir hadisenin sevkiyle veya içsel bir sürüklenişle bildiği, tanıdığı yollardan saparak, kendisini yabancı olduğu yollarda bulabilir. Bilmediği her yol kendi bilinmezlikleriyle gelip etrafında çitler örebilir. Wittgenstein'in, "Nasıl devam edeceğini bilip bilmemek," dediği hadiseyle yüzleşen insan çaresiz hisseder kendisini. Hâkim olan duygusu kaybolma korkusudur. Oysa yolları karıştırıp kaybolmaktan korkmak yerine yeni yollar yaratmak için imkânlar bulunabilir. Aslında önemli olan kaybolmak değil, adım atmayı unutmamak için yürümeye devam etmektir. Düşmekten korkup, koşmaktan vazgeçen bir çocuk gördün mü hiç? Bazen içgüdülerimizle hareket edip duygularımızın rehberliğine izin vermeliyiz. Doğrulanabilir bir bilginin olmayışı mutlak bir kayboluş değildir. Varmak için yola çıkılmışsa önünde sonunda ulaşılr istenilen noktaya. Yeter ki yaşamak için özgürlüğe yürüyorum, yaşamak için geliyorum diyebilsin insan.

Kaybolmaktan korkma. Okuduğun bir kitapta, dinlediğin bir türküde, hissettiğin bir acıda, özlediğin bir şehirde, tanımadığın bir insanda kaybolmaya izin ver. Soğuk ve karanlık bir coğrafyada dünyaya gelip büyümüş olmamız güneşi görmek için çıkacağımız yoldan bizi alıkoymasın. Farklı olanı bulmak için kimsenin cesaret edemediği yolda yürüyüp kaybolmak gerekiyor.

BU BİR YANLIŞLIK SENFONİSİ

Merve Yurtsever

Her vardığım durakta kendimden bir parça bıraktım. En son sana vardım. Al yüreğimi sakla göğsünde. Ben hep orada kalacağım.

Sabahın yedisini bana haber vermeyen saate öfkeliyim. İşe geç kaldım yine. Zar zor yerleştiğim fabrikada henüz bir haftalık işçiyim. Toplasan ancak bir gün vaktinde varmışım. Her gece erken uyuyabilmek ümidiyle giriyorum yatağa. Ne koyunlar bana fayda, ne geçmişin kurmacası. Kaç türlü ihtimalle tekrar yaşıyorum her anı zihnimde. Olmuyor, sonu hiç birinde sana varmıyor. Uyku düşmüyor gecedен koynuma. Sabahın alaca aydınlığında belki kapanıyor gözlerim yorgunlukla. Binanın önünde durmadan çalan korna sesi balyoz gibi iniyor beynime. Bir hışımla hazırlanıyor atıyorum kendimi yollara. Her sabah “Günaydın” diyen manavın çırağına gülümsüyor, sokağı süpüren temizlik görevlisine “Kolay gelsin” diyor, yabancı bir binadan yayılan iç yakıcı bebek sesine üzülüyor, sus diye bağırان annesine sinirleniyor, eşini uğurlamak için balkondan apartman girişini gözleyen mutlu kadına imreniyor, üşenmeden her sabah menekşelerini okşayan teyzeye şaşıyor, o günün görevlerini yerine getiriyorum. Zihnimde her gün aynı soruyla yaklaşıyorum otobüs durağına. Becerebilseydim kalmayı yanında... Var olur muyduk bizde sıradan mutluluklarla? Banka oturmuş beklediğini gördüğüm kararı, umut oluyor önce, demek ki henüz otobüs gelmemiş diye. Hemen ardından ya o da benim gibi kaçırdıysa diyor susmayı öğretemediğim iç sesim. Yine telaşlı adımlarım. Dalgın bakışlı teyzeye gülümsüyorum. “Otobüs geçmedi değil mi?” diyorum. Geçmedi ihtimalini çoğaltmak isteyen beynim öyle soruyor. Geçti mi, diye de sorabilirdi sonuçta. Yine gereksiz ayrıntıları düşünürken teyzenin sesini duyuyorum.

“Hayatın durakları vardır, şu zamana kadar şunları yapacağımızı. O zamana kadar koşar, koştuğu yolların tozları eteklerine bulaşır insanın. Yetişmeye çalıştığı durağa varana kadar fark edemez o toza bulanmışlığı. Vardığı durakta ya tatmin bir ruhla soluklanır, tozları fark eder, yaşanmışlıklar ruhuna işler gülümser (Anlamlıdır hepsi. Çabasının ispatı, arşınladığı hayatın izleri.) ya da pişmanlıkla batır nefesi içine. Yetişmemek, geç kalınmışlık... Acı bir duygu. Fazla baharatlı yemek yemiş gibi bir tat damağında yapışır kalır insanın. Soğuk bir su içmesi gerektir ancak bulunduğu yerde iliklerine kadar soğukluğu hisseder zaten. Bir damla dahasına yer yoktur iç yolculuğunda. Sıcaklığı hissetmek isteyen ruhu acı tadı daha çok hisseder. Yanmak gerek bazen. Yana yana var olmak. Bedeni aynıdır, gözleri aynı mavilikte ama görüşü değişir yandıkça insanın. Sadece kendinin bildiği bir iç felsefe. Kulakları aynıdır ancak duydukları farklı. Her lakırdıya kulak asmamayı öğrenir yine yandıkça. Soluduğu hava başkalaşır, dudaklarından dökülen sözcükler anamlanır. Daha az konuşur, daha çok dinler. Yanmak iyidir bazen, hayatın en önemli durağı... Başkaları çöktüğü yerde kaldı sanır seni. Oysa yana yana yeni benliğe bürünürsün o durakta.”

Titriyor içim duyduğum her cümlede. Biraz önce ben çok mu düşündüğümü düşünmüştüm? Bu teyze nasıl bir iç yolculuğa düşmüş böyle? Beni de itiyor kendi içime. Olması gereken buydu, diyorum kendime. Tozlarına gülümse. Bu kez ihtimallerle kurulmuyorum. Kurguları sıfırlıyor, yaşadığıma odaklanıyorum. Ne yaşıyorum? İçimde kavuşamamanın telaşı, elim kolum tutmuyor. Bağlanmış bir kaderin içinde tökezliyorum. Sitelere sığınmış kaderim imkânsızlığın acısını bastırmaya çalışıyor. Ne yok edebilen tarafım ne yok olabilen. Bilinçlerim bana gülüyor bilgece. Başımı çeviriyorum, yanına çöktüğüm teyze yok. Otobüs mü geldi de fark etmedim acaba? Umursamıyorum. İşe gidebilecek gücüm tükenmiş. Yanmak istiyorum. Kendi içimde kaybolmak değil. Yana yana var olmak yolun sonunda. Atıyorum kendimi yollara. Dalgın bir ruhla dolaşıyorum ulu orta. Her adımından bıkkınlık akıyor. Var olmak için senin yaşamına koşuyor, kendi yaşamımda yerimde sayıyorum. Vaktini bekleyen, sonu meçhul bir mevsimim sanki. Etrafımda kim var? Arkamdan kimler konuşuyor? Duymuyor, görmüyorum. Dünde takılı kalmış zihnim bugünün ayırımına varamıyor. Araf'ın tüm çıkmazları üzerine konmuş gibi. Başka bir evrende, sonsuzluğun diliyle, var olabilir miyiz birlikte? Senin için ölmeli miyim? Ölümsüzlüğü arzulayan gönlümü nasıl teskin etmeliyim? Hangi telkinler beni kendime getirir? Ne çok soru var sorunlarla boğuşan aklımda. Bir gürlütlü kopuyor, gönlümden değil bu kez yolun karşı köşesinden. Gitme, diyor kız çökmüş yere. Gidiyor adam bakmadan geriye. Kendimden yankılar buluyorum hem kızın hem adamın gözlerinde. Yaşamımın en can alıcı anı benim için ve ben acıya saplanmış gibiyim. Bilinçsiz attığım adımlar yolun ortasına getirmiş tozlu ayaklarımı, ben farkında değilim... Ben aslında kendimi yolun sonunda hissetmekteyim. Teyzenin bahsettiği durakları niye görememekteyim?

İçimden çıkmayan bir his sardı yine tüm gizemiyle ruhumu. Çoğu zaman çıkmak istiyorum artık hapsoldüğüm bu kafesten. Arta kalan dilimde, belki çaresizliğimde sıkı sıkıya sarılıyorum bu garip his yolculuğuna. Alıp götürsün beni bilmediğim kuytulara. Kalkmak üzere olan vapura atıyorum kendimi. Şu vapurda, denizin bağrında, atsam kendimi köpüklerin ortasına... Yüreğim gibi kabarıyor deniz. Ruhum bilinmez dehliz. Gökteki ilahi sesin heybeti bende içli sessizlik.

İskelede yanaşılıyor vapur. Durgunlaşmış deniz, bugün de olmadı diyor. Bugün de ayrı diyarlarda aynı duygularda yanacaksın. Dalgaların dövecek ayaklarını. Bugünkü durağım deniz olmuş, gelme bana diyor. Git uzaklara. Gidiyorum. Yürüyemez sandığım bacaklarım koşuyor, şaşırıyorum. Bilmediğim pek çok hisleri aynı anda, bilmediğim yollarda yaşıyorum. Kaçmak ve kalmak iç içi bürünmüş göğüs kafesimi yumrukluyor. Caddeye çıkıyorum. Trafik akıyor, insanlar aceleci. Kalbimin ritmi kulaklarımda yankı. Kaderim beni çağırıyor, korkak yanım dur diye bağılıyor. Caddenin ortasındayım. Annemin yaşmaklar arasından sıyrılmış gözleri beni seyrediyor. Süklüm püklüm gözlerim akıyor. Bu bir yanlışlık senfonisi, üzerime üşüşüyor...

“Aradığım durak bu olmamalıydı” diyor gökten gözleri annemin. Aradığım durak bu olmamalıydı... Yine de beni unutma. Al yüreğimi sakla göğsünde. Ben hep orada olacağım.

MÜREKKEP LEKESİ

Rümeysa Oğuz

Yığılmıştı. Üşüyordu. Oğlu vardı yanında. Hava aydınlıktı. Hayır, beyazın kör edici yanılısamayıdı bu. Beyaz bir karanlıktı her taraf. Buz. Soğuk. Üşüyordu. Oğlu da kendi de. Üşüyorlardı. Çocuğa sarıldı. Bir cenin gibi yatan oğlanı içine almaya çalıştı. Mümkün olsa yeniden rahmine koyacaktı.

Kaç saattir yürüdüğünü düşündü. Yürüdüklerini. Artık yürüyemez hale gelince kaç saat sırtında taşıdığını çocuğu. Sonra ne kadar sürüklendiklerini. Hatırlayamadı. Korkuyordu. Oğluna hissettirmemeye çalıştığı korku soğukla beraber iliklerine işlemişti. Dişleri takırdıyordu, çenesi ağrıyordu. Ellerini ve ayaklarını hissedemez olmuştu çoktan. Düşmüşler miydi peşlerine. Kim düşecekti? Kocası yalnız mı? Bilemedi. Hadi, dedi. Şu tepeyi de aşarsak ötesi yol. Bir araba geçer elbet.

Çocuk kıpırdamadı. Duymadı. Anlamadı belki de. Morarmış parmaklarına aldırmadan kucakladı. Doğrudu. Yeniden yürümeye çalıştı. Ayaklarını, saplandığı kardan zoraki çıkarıyordu. Bir iki. Sağ sol. Adımları karıştırmıştı, saymayı bırakmıştı çoktan. Tepeye geldiğinde kaybolmuş yolu aradı gözleri. Beyhude! Beyaz karanlık kaplamıştı her tarafı. Yine de yuvarlandı aşağı. Oğlu kucağında. Kenarda beklemeye başladı. Neyin kenarıydı burası? Bilemeden bekledi. Yolun mu, evliliğinin mi, hayatın mı? Bütün kenarların toplamı bir kenarda, bir yokuşun bitip başkaca hiçbir şeyin başlamadığı bir kenarda bekledi. Gözünü karanlığa dikti. Bekledi. Beklerken sayıklayan çocuğa üfledi nefesini. Soğuk diye sayıkladı çocuk. Soğuk, dedi. Evlendiğinde de böyle bir soğuk vardı, hatırladı.

Kış düşünü istiyorum, diye tutturmuştu daha nişanlılarken. İlk ve son defa da yaptırmıştı söylediğini. Sürekli her şeyin yolunda olduğuna inandırmaya çalışıyordu ailesini, arkadaşlarını, en çok da kendini. Ama bu gece kendine itiraf edebilmişti kaçındıklarını. Bir günah çıkarma ayini gibi. Aynaya bakmıştı yola düşmeden önce. Kanlanmış gözlerine. Kendi kendine anlatmıştı yaşadığı yedi yılı. Affet demişti aynadaki yansımasına. Ben böyle değilim aslında. Böyle değildim. Hani bir başkaldırıydı benim duruşum, hayata karşı. Sana bunu yapmasına izin verdim affet. Böyle oluyormuş demek. Demek bütün kadınlar gibi ben de tüm o delirime nöbetlerinde bunlar geçici, diye kandırabilirdim kendimi. Çok kolaymış doğrusu. Kanmak. Kendini kandırmak en kestirme yolmuş. Affet.

Bu ayazda neden oğlunu kucaklayıp çıktığını düşündü otelden. Gitmeleri ve kalmaları düşündü sonra. Gözünü beyazlığa dikti. Uçsuz bucaksız bir beyazlık. Sonra uyuşan zihniyle bir yol çizdi kendine. Uzun ince yahut kısa ve kalın. Fark eder miydi? Etmez, dedi bu soruyu ona biri sormuşçasına. Biri mi sormuştu? Kafasını hafifçe yanına çevirdi. Kadınlar, diye anlatmaya başladı. Gözleri yolda kalmış, belki de gözleri yol olmuş, yollardan düçar olmuş canlılardır. Beklemek yazgılıdır kaderlerine. Hep uzaklara dikip bakışlarını, büyümeyi, serpilmeyi, evlenmeyi, evlatlarını beklerler. Kapının eşiğindedir bu sebeple adımlarından biri. Elleri de kapının kolunda. Bir geleni buyur etmek üzere yetiştirilmişlerdir. Öyle değil midir?

Gözü yolun karanlığında takılı kalmışken yine mırıldandı oğlu; soğuk. Yürüyecek takati kalmamıştı. Yol olmaktan çıkmış kar yığınının arabaya geçmesi de imkânsızdı hem. Titreyen çocuğu iyice göğsüne bastırdı. Bastırdıkça soğuk değilmiş gibi geldi. Sanki hava ısınmış, sanki yanlarında sıcak bir soba yanmıştı. Parmaklarını hissetmiyordu oysa. Ayakları da yok gibiydi. Anne, dedi oğlu sayıklar gibi, bana bir hikâye anlat. Gözleri kapanmak üzereydi ikisinin de. Çocuğa iyice sokuldu.

Derken gücünü toparlayıp bir hikâye anlatmaya başladı oğluna. Sıcak bir ülkede kadınların ve erkeklerin güzel yollardan birlikte yürüyebildikleri bir hikâyeydi bu. Kahramanı kendi oğluydu. Sevmeye meyyaldi. İncitmeyi bilmezdi. Bütün yollar çiçekli, bütün gözler ışıklı, bütün kahkahalar şendi.

Sustu. Oğlunu salladı hafifçe. İsmi fısıldadı kulağına. Çocuk cevap vermedi. Hava aydınlanmaya başlamıştı. Çocuğun aralık gözlerine baktı. Morarmış dudaklarına. Çığlık atmak geçti içinden. Bir ölüm bir yok oluş geçti. Fakat idrak kapısı kapanmış gibiydi. Üşümüyordu artık. Uyumak istiyordu. Üzerleri beyazlamıştı kardan. Oğlunun üzerindeki karı silkti. Hava aydınlanıyor, dedi. Güzel bir yol var önümüzde. Sıcak ve sahici bir yol. Uyuyalım. Kalkınca yürürüz. Gözleri kapandı. Oğluna sıkıca sarılmıştı. Bembeyaz karın üzerinde bir mürekkep lekesi gibi kaldı.

ENDİŞE**Aykut Akgül**

Hızımı seven yollardan geliyorum
ölümsüz tekrarlardan
ve bütün levhaların nefret ettiği farlardan.
Nöbetçi kulübeleri kusuyorum üzerinize
doğum lekeleri ve kırmızı kalemlerle saldırıyorum ısrarlı etlerinize.

Tren geçince öyle birden, geldin sandım.

İhtiyar ziyaretçilerimin hepsi hayrete düşüyor ayıklandığım utançtan
geçmiyor hep bir yerlere olan uzaklığı kafesimin
düş kurulduğuyla kalıyor
sessizlik vahşetiyle anılıyor
ve kim perdeyi tutuyorsa örtmek için içeriyi
birkaç mermiyle aralanıyor aklımın zamane ezberleri
hiçbir mecaz gerçeği bilmiyor.

Endişe, kedi kokusundan yapılma eski bir kulağı kesik az eşyalı ev.

Sesindeki titreyen parantezler
kalbinin havaya uçurulmuş soyunma kabinleridir.
Sana ne zaman dokunsam fren sesleri hayal ediyor kâinat
bir yerden bir yere yetişme telaşına bürünüyor
binlerce bahaneyle sanki parmak uçlarım
seni naif bir şiire armağan edeyim desem
masada kalmış onca gergin şehir bakışları
ve gölgesinden şakaklarıma nal sesleri fişkıran annem.

Nabzımın her atışıyla balkonlar yıkılıyor benim bileklerimde
sen saatli bombalarını patlatarak bana enkazlar fısıldıyorsun
hakkısın
ama beni
sayma
bu sefer.

SESSİZLERİN YOLU

Gazel Yiğit

İşte bu dedi, “Gölgelerin peş peşe sıralandığı yoldur. Bu yol kemiklerin birbirine karıştığı yere gider. Uzasa da kısalsa da sonunu merak etmediğimiz bir yoldur. Tüm sonlar birbirinin aynıdır; beyazdır.”

Adam elindeki tohumu alelacele bıraktı babasının başucundaki toprağa. Bu soğuk mezar onu hüznlendirmiyordu. Evde, babasının duvara asılı köstekli saati daha çok acı veriyordu ona. Babasına ait görmüyordu burayı duvardaki saat kadar. Yaşanmışlık yoktu bu toprağın üstünde. Saat de vardı. Duvara her baktığında, babasının buruş buruş olmuş ellerini görüyordu saatin üstünde. Sonra o el iri cüsseli bir bedene dönüşüyordu. Sonra o beden, iki anlamlı mavi göz olarak kalıyordu duvarda. Hem özlemi depreşiyor hem ürküyordu o gözlerden. Beraber yaşadıkları onca şey TV ekranı gibi akıp gidiyordu bir çift gözden. Diken diken olmuş tüyleri eşliğinde terk ediyordu o odayı. Mutfak masasına oturup, çocuklarına belli etmeden gizlice ağlıyordu her seferinde. Tıpkı babasının yaptığı gibi; gizlice...

Toprağa ektiği tohumun üstünü örtüp can suyunu döktükten sonra bile yandaki mezarın başında oturan yaşlı teyze konuşmaya devam ediyordu. “Bu yol gittiği yeri bilenlerin bile kaybolduğu yoldur. Bu yol bile isteye kaybolanların yoludur. Bu yol bizim olduğumu sandığımız ama aslında zerresine bile hâkim olmadığımız bir yoldur. Bu yol genişledi dediğimizde daralan, daraldı dediğimizde fersah fersah genişleyen yoldur.” Sayıklayıp duran kadın başta ilgisini çekmese de söyledikleri yavaş yavaş ruhuna işlemeye başlamıştı. Girdap gibi içine çekiyordu onu. “Kadın deli her halde” diyerek kendini ondan kurtarmak istediye de ruhu onu pek dinlemiyor gibiydi. Bir ara göz göze geldiklerinde kadın durup gözlerinin tâ içine bakıp sustu. Bu bir anlık, öyle korkutucu bir sessizlikti ki neredeyse bayılacaktı adam. Birkaç saniye süren o sessizlik alnından soğuk terler boşaltmıştı. Neydi bu! Ölüm sessizliği mi?

Korkunç sessizlik bittikten hemen sonra kadın eğilip başucunda durduğu mezarın taşını öptü. Mezarda Halide yazıyordu sadece. Ne bir ölüm tarihi ne bir doğum tarihi ne de bir dua isteği. Sadece Halide. Birilerinin ona dua edeceğini ummamıştı galiba. Ya da doğum ve ölüm tarihi ile ilgileneneğini. Hayattayken insanlardan bir beklentisi olmuş muydu acaba? Yoksa çok şey bekleyip hiçbir şey bulamadı diye mi bırakmıştı beklentilerini? Belki de insanlara ne yapacaklarını söylemeyip “siz ne yapacağınızı biliyorsunuz, ben size ismimi verdim gerisi size kalmış” demek mi istemiş?

Adam bunları düşünmekle meşgulken kadın sallanmayı bırakıp tekrar adama baktı. “Sessizliği severdi. O yüzden.” dedi. Durumun ayırdına varamadı adam ilk başta. Kafasındakileri sesli düşünmüş olabilir miydi? Ama hayır! Düşünceleri sessizdi, bir tek o duyuyordu. Nasıl! Adamın elinden bahçe kazma malzemeleri düştü. Titredi. Dili dolaştı. Soğuk terler döktü. Boğazına bir çığlık takıldı. Uğraştıysa da konuşamadı. Etrafına bakmaya bile takat getiremedi. Dizlerinin üstüne düşüverdi. Korkuyordu şimdi. Bunca hikâye duymuştu mezarlıklar hakkında. Hepsisi belleğinden akıp geçti. Gerçek miydi o masallar? Kadın ise hâlâ sallanıp bir şeyler sayıklamaya devam ediyordu mezara bakıp. “Bu yol sessizliğin yoludur. Bu yol çaresizliğine çare aramayanların yoludur. Bu yol gitmek isteyip gitmeye derman bulamayanların yoludur. Bu yol yolda olduğunu bilen ama kabul edemeyenlerin yoludur. Bu yol kendini başkasında eritip yok olan, sonra bulmak için ömür harcayanların yoludur. Ellerini, burnunu, ayaklarını kullanan ama varlıklarını hiç fark etmeyenlerin yoludur. Sessizliği sevdiği halde, durmadan konuşanların, konuştuğuca kendinden uzaklaşanların yoludur. Bahanelerin, bitmeyen sitemlere dönüşmek için can attığı bir fabrikadır bu yol...”

Adam yerde titreye titreye kadına bakıyordu, kadın yol yol diye sayıklayıp duruyorken yanlarına telaş içinde bir adam çıkagelmişti bile. Ellerini kadının omuzuna atıp “Anne yine mi buraya geldin. Çok endişelendik senin için. Sen ölü değilsin annem, bak sen yaşıyorsun. Lütfen gelme artık şu boş mezara. Allah gecinden versin. Sen daha çok yaşa bizimle.”

YOL SAATİ**Büşra Badeci**

Mahcubiyet kokusu sarınca yollar
Kanayan kollarıyla kıvrılır rölans
Müzeeye yatar sözleri şairin
Direnir dillenen kelimeler

Kılıç dövüşürken patlar gül dikenden
Fazla derman dert, fazla dert derman
Yola doğdu insan.

Espalyeler dikti gece nöbetlerinde,
Yaşanacak icraların eseriye esir
Tek seferde yazılan şehirlerin
Tan vakti açar hakikat damarları
Garip yolcu, kibrin ayak izleriyle
Fethedecek gözünen gönlün
Köz eder altmışı rengiyle toprak

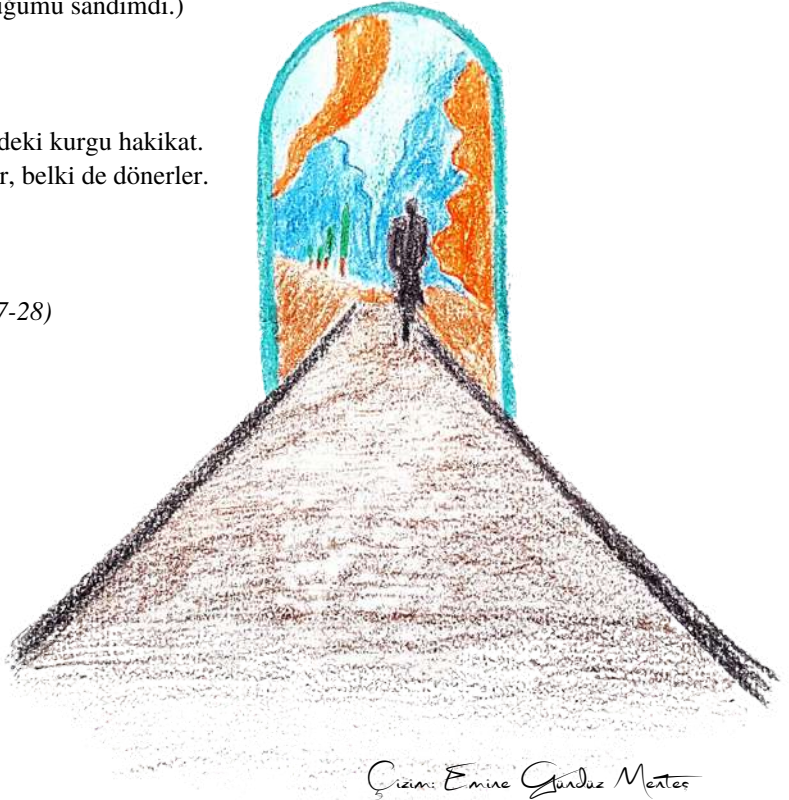
Balık uykusunda kuyuda, Eyyüb sabrında duada
Belki yoldaşıdır İbrahim makamında.

KURGUSUZ KEDER**Münür Karagöz**

beklemekteyim hızır, asayiş berkemal. (değil)
 musa'ya unutturulan balık bir işaretti elbette.
 birtakım kayboluşlar ve buluşlar.
 hikmet dersin, keramet de sayarsın.
 ama en çok da kaderdir.
 zifiri gece bir âmâyâ ne edebilir?
 mesela yakub'un gözleri kederdir.
 on bir yıldız, ay ve güneş; sadece rüya değil.
 yusuf için kuyunun dibini de bir üstü de.
 züleyha'dan evvel Allah vardır.
 baltası olmayan ibrahim olur mu?
 ibrahim olan korkar mı ateşten?
 bundandır, ibrahim'in göğsündeki;
 bundandır, leâllehümyerciün*

tütüne zam gelmiş, hesap dışı.
 hâlâ hızır, beklemekteyim.
 kalender dağların bağrında kardelenler derdimdi;
 serap gördümdü. (serap gördüğümü sandımdı.)
 serap sadece çölden değil.
 mecnunun çölü leylâ değil.
 leylâ'dan evvel Allah vardır.
 kurgusuz keder gerçek, kaderdeki kurgu hakikat.
 postmodernizm hiç güzel hızır, belki de dönerler.
 yok, anladım:
 acıta klidedilemez.

*belki de dönerler. (Zuhrûf/27-28)

Çizim: Emine Gürdüz Mertec

UCU YANIK EZGİLER

Sündüs Arslan Akça

teller ve kuşlar
değişmeyen ikili sıra gurbet arası
yol boyu
bittiği yerden başlayan gün kurusu tarlalar
emek yorgunu nice insan
ara ara hızımızı kesen koyun sürüleri ve çobanlar...
bir kaç leylek yuvası
kimi boş, kimi dolu

duygular dolu dizgin
yağmaya mecali olmasa da
ne bileyim işte
dönüşlerde kalkmıyor insanın eli kolu

yol boyu
ezgiler eşliğinde
karıştırıp durdum eski defterleri
sandıktan birer ikişer çıkardım
annemin elinin değdiği kanaviçeleri
doladım başıma ibrişimden iki yanı oyalı yazmaları
naftalin kokulu anılar
yol boyu ezgilerle sarmaş dolaş
benimse gözlerimde yaş

gidip geldim zamanlar arası yol boyu
ara ara soluklanıp bir bardak çay eşliğinde
günün kasvetini yükledim ajanslardan
neyi kaldırsam
altında bir kalbur acı
kime dokunsam bin ah

yol boyu
eşlik eden sığırcık kuşları
bir olmanın resmini çizmişti göklerde
koparıp düşüncelerimi endişeden
güzel günler hayaline yaslamıştı yüreğimi

yol boyu bitmedi alıp vermelerim
gâh gönlüm
gâh aklım aldı sazı eline
o çaldı ben söyledim
o sustu ben söyledim
ben söyledim ben dinledim
yol boyu ucu yanık ezgileri...

tema dışı

BUTİMAR

Ömer Keser

Sadık Hidayet'e

Bir kadının elleriyle soğur demir, ısınırken pas çiçeği
Kapı tıkırtısında uyanan dilemma şiirlerinde hüznün
Geceliğiyle dans eden periyle büyür gözleri masalların
Lambada titrek soluk, griye dönen ay ışığında mavi
Issızca sokulur gövdene, ruhunu kemirir zamanın
Gelip parçalar parmak uçlarını süt dişleri çakalların

muhayyel bir havuzun ışıltılı su burçlarında
sen Butimar, kurbanısın
Pastoral gülüşün, lirik gülün ve epik bir melodramın

Eğreti bir yükseklik korkusu gövdenin balkonunda
İki kadın gülüşünün kıvrıldığı balmumu heykelinde
Birleşip yoklukla çoğalan kuş ellerinizin temas ettiği
Biraz kehribar biraz da solan gözlerinin akşamında
Islak kelebeğin üşüştüğü, sözlerin bir demiri erittiği
Aynı aşkı arayan sevdanın çürüyüp kabul edildiği

rivayet edilir bu şehrin en haydut kasabasında
sen Butimar, taflanısın
Talan edilen bağın, kuşkulu, turuncu bir alaca şafağın

Cehennemidir iblisin, günahkâr rüyaların ardında kalan
Zıyan oldu kelebek, fısıldarken iri zakkumun kulağına
Beyaz örtü ve tabanca kabzasında gülnar ve zekkari
Üşüyen kar tanesinin titreyen bakışlarında unutulmuş
Kurşun sesinin dönerek bu sessizliği zir u zeber ettiği
Arı kovanına dadanan Albatros'un şeker ve balı zehrettiği

anlatılır kör baykuşun üç damla kan kitabında
sen Butimar, celladısın
Barbar bir kavmin yağmaladığı yeniyetme uykuların

Her ateş kendini yakar, bırak bana acılarını anlatma
Aylak bir köpek leşiyle yitirir merhametini Verâmin
Kabuk tutmuş yaradan taze kan akmaz hiçbir zaman
Ney gibi üfle beni, özünden koparılan şeker kamışı gibi
Kendi suretinden kopartılan bembeyaz bir çiğlik gibi

alıp soluğuna ısıtırcasına bungun bir güvercini
sen Butimar, âşığısın
Kendi kendini zehirleyen akrebin tunç kısılcacında

KİMLİĞİN KAYBOLUŞU: UZAKTAN KUMANDALI KIZ Işık Sungurlar

Karşınıza çıkan hayatınızı değiştirebilecek fırsatlar her zaman mutlu sonla mı biter? Ya da şöyle soralım. Hayatınızın fırsatı olarak gördüğünüz şey hayatınıza mal olabilir mi? Kitabın ana karakteri P. Burke için işler hiçbir zaman yolunda gitmemiştir. Güzelliğe çokça önem verilen bir dönemde hastalığından ötürü “kusurlu” biridir o ve artık hayatından vazgeçmek isterken bir fırsat çıkar karşısına. Başarısız bir intihar girişimi sonrası hastaneye gelen birtakım adamlar ona bir iş teklif ederler. Eğer kabul ederse, hayatına insanın elinden çıkan dünyanın en güzel canlılarından biri olarak devam edecektir. Ancak bir şart sunulur; bu teklifi kabul etmesi hâlinde ölü sayılacak ve tanıdığı kimseyi bir daha göremeyecektir.

Siberpunk bir kimliksizlik

James Tiptree, Jr., -ya da Alice Bradley Sheldon mı demeliyiz? - İthaki Yayınları tarafından Begüm Kovulmaz çevirisi ile yayımlanan *Uzaktan Kumandalı Kız* kitabında tüketime ve güzelliğe dair bir eleştiri sunar. Bunu yaparken de insanın yalnızca bedenden mi oluştuğu sorusunu sorar. Feminist ve antikapitalist bir distopya yaratır. Alice Bradley Sheldon 1967 yılında bilimkurgu yazmaya başladığı sıralarda kadın olduğunu gizler ve James Tiptree, Jr. adını kullanır. Yazar olmanın yanında görsel sanatçı ve psikoloji doktoru da olan Sheldon, Hugo ve Nebula olmak üzere birçok edebiyat ödülü de kazanır. *Uzaktan Kumandalı Kız* kitabıyla “Hugo En İyi Kısa Roman Ödülü”nü alır. Alice Bradley Sheldon, bilim kurgu yazarlarının erkek olması gerektiğine dair genel kanıyla kitaplarını James Tiptree, Jr. adıyla yayımlamış bir yazar. *Uzaktan Kumandalı Kız* kitabının önsüzünü yazan Ursula K. Le Guin şöyle demiş; kadın yazarlar ve yazar kadınlar hakkındaki bütün teorileri tehlikeye atması bir yana, yazarın varlığı hakkındaki bazı varsayımlarımızı da sorguluyor bizlere. Ursula K. Le Guin’in bu sözü aklıma başka birini getirdi; Michel Foucault. O da “Yazar Nedir?” isimli makalesinde şöyle sorar: “Kimin konuştuğunun ne önemi var?” (Foucault, 2014: 225). Yazarın silinmesi ile ilgili olan bu soru iki isimli ya da iki kimlikli yazar için de oldukça yerinde diye düşünüyorum. Yazarın cinsiyetinin yazdığı şey üzerinde ne kadar etkisi vardır başka bir yazının tartışma konusu olabilir ancak deyim yerindeyse iki kimlikli bir yazarın farklı şekilde kimlik üzerine yoğunlaşması da ironiktir.

Bilimkurguların birçoğunda insanların bedensel olarak değişmesi, yok olmaları, farklı türler ile olan savaşları konu edinilir. Teknolojinin ilerlemesi ile ilgili olan konularda yapay zekâ anlatıları devreye girer. Robotların insanlardan ayrılmaması, yeni bir türün ortaya çıkışı gibi konuları oldukça sık okuruz. İnsan merkezli kurulan bu distopik dünyalarda teknoloji her zaman insanın lehine işlemez. Siberpunk diye adlandırılan bu bilimkurgu türü teknolojinin ilerleyişiyle düşük yaşamı aynı yerde tutar. Uzaktan Kumandalı Kız da benzer bir duruma işaret eder. Yazar bu kitapta reklamların yasaklandığı bir distopya kurar. Günümüzden bakınca reklamların yasak olması uzak gibi gelse de distopyaların farklı bir gelecekte olduğunu düşünmüyorum. Farklı şekilde olsa da benzer durumları yaşıyoruz. Bu kitapta da şirketler reklam yasağı bir şekilde aşmışlardır. Operatör denilen insanların hayatlarından vazgeçerek başka bir kimliğe bürünmesi ve devamlı alışveriş yaparken görülmeleri gerekmektedir. Giydikleri, yedikleri şirketler tarafından belirlenir ve tabii ki güzel olmak zorundadırlar. Kulağa tanıdık geliyor değil mi? Günümüzde sosyal medya fenomenlerinin yaptıkları gibi. Tek yapmaları gereken giyinmek, yemek, gezmek ve bunları yaparken görülmek. Kitapta operatörlere bağlı olan bu insan elinden çıkan canlılara tanrı denir. Evet, bu kez insanlar “tanrı”yı yaratır. P. Burke de kendi kimliğini kaybedip bir tanrıya dönüşür; Delphi.

Yazar, gelecekte olanları anlatırken her şeyi açıklamaz, anlaması için okuyucuya ipuçları verir. Bu nedenle kitap bazen karmaşıklaşabiliyor. Kısa olmasına rağmen ilgiyi kaybetmeden okumak zor olabiliyor. Yine de kitapla ilgili en açık soru şu: İnsan sadece bedenden mi ibarettir? Bedeni hâkimiyet altına almak yeterli mi? Bu sorulara cevabı aşkı da katarak verir. Uzaktan Kumandalı Kız, arka planda toplumun fiziksel özelliklerinden dolayı ittiği bir genç kızın “güzellik” uğruna kimliğini kaybetmesini işliyor. P.Burke ya da artık Delphi yeni kimliğinden oldukça memnun görünür, artık insanlar onu beğeniyor ve yerin altında gömülü haldeyken başka bir bedende başka bir kimlikle yeniden doğuyor, tabii ki kendisini yitirerek. Yerin üstündeki Delphi de yalnızca güzelliğiyle ön plana çıkan ve yaratılma amacı da bu olan bir karakterdir. Aslında o da kimliksizdir. Kitap boyunca biri beyin, biri beden olan iki kadın arasında gidip geliyoruz. Delphi, P.Burke olmadan hareket edemeyen bir kukla gibi. P.Burke ise Delphi olmadan bir “ucube”. İkiisi ancak birlikte var olabilir ve bu birliktelikleri kullandıkları şirkete para kazandırabilir.

Gerçek olana dair

Jean Baudrillard, modernizmi deneyimlemiş Batı toplumlarında gerçekliğin ortadan kalktığını ve yerine gönderen sistemlerinin geçtiğini ileri sürmektedir. Bunu da simülasyon kavramı ile açıklamaktadır. Buna göre “bir köken ya da bir gerçeklikten yoksun gerçeğin modeller aracılığıyla türetilmesine hiper gerçek yani simülasyon denilmektedir (Baudrillard, 2016: 13-14). Olmayan bir şeyi gerçek gibi göstermek yani simüle etmek, bir yokluğa işaret eder. Görünende olan şey aslında olmayan bir şeye göndermede bulunur. Uzaktan Kumandalı Kız’da da benzer bir yokluğa işaret edilir. Topluma sunulan güzellik anlayışının büyük şirketler aracılığıyla nasıl mutsuzluk sebebi haline geldiğini okuruz. Bu öyle bir mutsuzluk halidir ki kişiyi kendi kimliğinden ve dahi hayatından kurtulmak isteyecek noktaya getirir. James Tiptree, Jr. ya da Alice Bradley Sheldon bu açmazı okuyucuya ironik bir dil ile anlatır. Olanlarla dalga geçer gibidir. Kitabın kısa ama etkili olmasının sebeplerinden biri de budur belki. Böylelikle karşımıza feminist, antikapitalist, siberpunk bir hikâye çıkar. Ne kadar “hikâye” olduğu da biz okuyucuya kalır.

Kaynakça

- *Baudrillard, J. (2016) *Simülakrlar ve Simülasyon*. (Çev. O.Adanır). Ankara: Doğubatı Yayınları
- *Foucault, M. (2014) *Sonsuza Giden Dil*. (Çev. I.Ergüden). İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- *Tiptree, Jr., J. (2021) *Uzaktan Kumandalı Kız*. (Çev. B.Kovulmaz). İstanbul: İthaki Yayınları

DERKENAR**Fatma Aksu**

konacak yerim yoktu
yine de kimseyi dalından etmedim

susmak istedim vaktine kadar
eriyince karlar zirvelerimde
inek memesinden fişkırın süt
naylon pabuçlara dolarcasına
diyecektim diyeceğimi

yordular beni
eteklerimin çiçeklerine kadar soldum
sormadım değil!
ben de kaderimi Allah'tan sordum

soğuşundan ar eden kış gibi baktım çiçeklerin yüzüne
kimse toprağından olmasın diye
yerinden oynamayan bir dağıdım
sanki herkes alacaklı da
dünyaya borcu olan bir ben vardım

kabul edersen
bunlar kalanlarımdır
işte bu
dünyaya sığmasa da avucuna sığacak
deli başımdır
korkmuyorum onların korktuklarından
bakmaya ürktükleri o yüksekten
aşağı bırakıldım

her yavruya bir anne
her gerçeğe bir kulak
her âşığa bir kalp düşüyor dünyada

dalın varsa tutun
kalanlarım âbâd etmez seni
ama insan...
istiyor işte sevdiğine bir şeyler verebilmeyi

OMZA EL FOBİSİ

Fatih Selvi

Omzuna el atıldığında deliye dönüyor. Ben de yeni öğrendim. İnanamazsınız. On gün öncesini aklıma getirdiğimde o gün yaşananlar sadece bir kâbus muydu, diye soruyorum bazen kendime. Keşke öyle olsaydı.

O sabahın ilk saatlerinde biraz cadalozluk yapmıştım doğruya doğru. Tuzla Marina'ya gideceğim, diye tutturmuşum. Oradan oldum olası nefret eder. Bir zaman sonra kafası aşüre kazanına döner, kan ter içinde kalır. Açık alanda bunılır, sese ve harekete aşırı duyarlıdır. Bunlar tecrübeyle sabit olduğu için azami iki saatte alışverişi bitirmeliydim. Fakat aksilikler oldu. Yolda Şamil'in hapşırık krizi tuttu. Alerjik rinit. Direksiyonu tutmakta zorlanıyordu öyle ki. Park yeri bulamadık, ta kitap fuarı alanına yakın bir yere park ettik. Sıcaktı, kalabalıktı. Pizza yiyelim dedik feci sıra vardı, yarım saat bekledik. Ben ayakkabı, tişört, pantolon artık ne bulursam almak için dükkânlara saldırıya geçtiğimde bir saatimiz geride kalmıştı bile. Acele ediyordum ama ne yaparsam yapayım alışveriş üç saatten önce bitecek gibi değildi. Bankın birine çökmüş kitap okumaya çalışan Şamil'in üstüne ellerimdeki poşetleri yığıyordum. Maaşı yeni çekmiş sayılırdı, poşetler artıkça yüzünü sıkıntı bastığını görsem de pek önemsemedim. Aldıklarım hep ihtiyaçtı sonuçta.

Zor beğenen bir kadın olduğumu itiraf edeyim. Koca beğenirken de çok zorlandım haliyle. Şamil'le tanışmamızı teyzem sağladı. Komşusunun oğlu. İnşaat mühendisi, akli başında çocuk, dedi. Babası mimarmış. Kültürlü, görgülü insanlarmış. Bir görüş istersen, dedi, tamam, dedim. Taktım takıştırdım, ilk buluşmamıza Kleopatra gibi gittim. Boydan birazcık kısa olsamda endamlı, alımlıyım. Uçarı bir tarafım vardır, tanımadığım insanlarla hızlıca kaynaşırım, sululuklar ederim. Karşımda bulduğum adam, boylu poslu, efendiden, silik bir tipti. Yakışan bir takım elbise giymişti. Kız istemeye gelmiş sanki mübarek, dedim içimden. Tokalaşırken parmaklarının titremesi hoşuma gitmişti. Siyah çerçevesi gözlüğünü ikide bir başparmağıyla düzeltiyordu. Konuşmakta o kadar zorlanıyordu ki, gülesim geliyordu. Gülüyordum da. Tutarlı birine benziyordu, beni etkilemeye çalışmadı, dürüsttü. Başkaca neyini beğendim tam bilmiyorum.

İyice emin olmak için onu bir de Usturlap Üniversitesi Hukuk'tan arkadaşlarıma göstereyim istedim. Şamil'i beğenmezler diye biraz korkuyordum açıkçası. Rahata alışkın, varlıklı tiplerdi. Bir iki tanesi söylemesi kulağa hoş geliyor diye hukuk yazmıştı tercih başvurularında. "Burssuz okuduktan sonra," demişti bir keresinde Rezzan, "bari adamakıllı bir şey okuyalım." Instagram profiline "avukat" yazma, orada cüppeli fotoğraflar paylaşma hayalleri kurduklarından emindim. Mecburi arkadaşlıklarda işte. Şamil beklediğimden iyi bir izlenim bıraktı kızlarda. Yerinde, kararınca konuşmaları büyüleyici olmasa da hoş gitti. Şule'nin bir Şamil'i bir beni süzen kıskanç bakışlarını da görünce bu iş tamamdır, dedim.

Biz Şamil'le anlaşınca iş büyüklere gitti. Babam Şamiller varlıklı olmadıkları için biraz kem küm etti ama tribi yiyince kendine gelip razı gelmek zorunda kaldı. Hızlıca gelişen süreçlerle kendimizi evlenmiş bulduk, ikinci yılımızı geçen ay bitirdik.

Eşim düzenli adamdır. Evlenme sürecinde yaptığı programı görünce bir robotla mı evleniyorum diye ürkütüm açıkçası. Düğün salonundaki masaların giriş kapısına açılarını, aralarındaki mesafeyi; garsonların tabakları getirip götürüleceği zamanı, evlendirme memurunun çağırılacağı anı bile saniyesi saniyesine hesaplamış, bir kâğıda yazıp çizmiş, düğün salonu çalışanlarına, sağdıcı Emir'e ve kendi ailesine defalarca anlatmıştı. Benim gibi biraz pasaklı biri için etkileyici bir performanstı ama çekinmemiş de değildim.

Avukatlığa henüz başlamadım. Evimin sultanı olarak birkaç senemi kocamla geçirmek istedim. Şimdilik tek maaşla hayatımıza devam ediyoruz. Babamdan aldığım gizli harçlıklardan bahsederek Şamil'in gururunu incitmek istemiyorum, bu bütçeyle geçinemeyeceğimiz açık. Nasıl alındığını bilmediği üst baş için, "Ablam hediye etti, arkadaşımдан giymelik aldım," gibi yalanlara başvurmamsa benim ne kadar anlayışlı bir eş olduğumu gösterir hak verirsiniz ki.

Marinaya gelişimizden dört küsur saat sonra nihayet alacaklarımı bitirdim ve alalacele eve dönüşe geçtik. Maaşımızın çeyreğini aşmamaya dikkat etmiştim. Arabaya ulaştığımızda keyfim yerindeydi. Kartal'a dönerken Şamil hazzetmese de camları indirip radyodan son ses müzik açtım. Ediz'le beraber Benim Ol'u söylüyordum.

Arabamız sağ şeritten sakince giderken tam Tuzla Piyade Okulu'nu geçmiştik ki olanlar oldu. Aracın biri bize arkadan geçirdi. Neyse ki kemerlerimiz bağlıydı. Şamil önce beni kontrol etti, ikimizin de bir şeyi olmadığını görünce otomobilden indi. Bize çarpan aracın yanına giderken sakın görünüyordu. Boş bir servis minibüsüydü bu. Orta yaşlardaki esmer şişman şoför kocama çıkıştı hemen. Vardiya çıkışına yetişmeye çalışıyormuş da böyle kağı gibi araç mı kullanılırmış. Gitmiş güzelim farları, nasıl hesap verecekmiş patrona, farların teki beş yüz kaymeymiş. Hay Şamil'in kullanacağı arabanın tekerine çivi kaçaymış. Dört yüz elli kâğıdı elden verirse polis molis beklemeden çekip gidermiş. Öyleydi, böyleydi derken uzlaşa havası vermek için elini Şamil'in omzuna götürdüğünde olanlar oldu. Şamil elektriğe kapılmışcasına irkilerek adamdan kurtuldu. Onu boğazından yakaladığı gibi minibüsün kaputuna yapıştırdı, birkaç tokatla silkeledi. "Ahabım mıyım ben senin ha, terbiyesiz herif," dedi, bir müddet orada tuttu. Sonra kocaman gözlerle donup kalmış, ağzı burnu kanayan adamı serbest bıraktı. Telefonuyla hasarlı yerin fotoğrafını çekti. Kaza raporunu doldurdu. Şoföre de imzalayıp bir örneğini minibüsün kaputuna bıraktı. Korkudan gıkım çıkmadan olanı biteni izledim sadece. Kocam yanıma geri döndüğünde de bir şey diyemedim. Eve öylece döndük.

Hiç yaşamamış gibi hayatıma devam etmeye çalıştığım bu olayı unutmak kolay değil. Omza el fobisi olan biriyle evli olmaktan ürktüğümü itiraf etmem gerekiyor. İnternet araştırmalarımın da bir sonuç çıkmadı. Fobiler konusunda uzman yardımı almalı mıyız, eğer yardım gerekliyse bunu Şamil'e nasıl söylerim, söylersem ne tepki görürüm, hiç bilmiyorum. Tam olarak kendime geldiğimi ileri süremem. Erken uyandığım bazı sabahlarda yanımda hafifçe horlayan bu halis muhlis adamı görünce hayret ediyorum, şoförün haşatını çıkaran aynı kişi miydi, diye düşünüyorum. Her şeyin bir anlık sinirle gerçekleştiğine inanmayı çok istiyorum.

Olaydan aileme bahsetmedim, onların ne diyeceğini kestirmek güç. Evliliğimi gözden geçirmek için aceleci olmak istemem. Sonuçta Şamil benim kocam ve karşılaştığımız ilk tümsekte yuvamı terk etmem doğru olmaz. Şimdilik onu gözlemlemeye, başka tuhaflikları olup olmadığını bulmaya çalışacağım. O zamana kadar omzuna el atmak hiç işime gelmez. Bu feci yanlışa düşmemek için telefonumun duvar kâğıdına şifreli şekilde "Som elma" yazdım. "Sakın omzuna el atma." Birkaç kere, bu ne, diye sordu. Hint felsefesi, bilmezsin sen, dedim, geçiştirdim. İnsanın sevdiği de olsa zor dostlar, inanın işim zor.

KABUK ATIYOR YARA**Hasan Ulaş**

Geçerken uğramadım
dert, davettir devaya
İşim bu
güzelleştirmek yarayı

Sırlanmış canım
gülüşün ağlamanın aksi, bilirim.
Tilâvetle okumalı insan sevdiğinin kâlbini

Gel gelelim
yara iyileştiğinde
başından attığı ilk şeymiş kabuğu
Hadi öbürleri neyse de
hani zübde-i âlemdim ben

Gönlü veresiye alınmış
göğe d'argın kuşum
Çağırma yağmur dualarına
İs mürekkebine batmış tüylerim, hokkabazlarda

DÜĞÜNE GEÇ KALAN**Oğuz Ertürk****I**

pusulasını kırmış bir kaptan gibiyim
çünkü biliyorum yıldızları ve geceyi
çünkü nereye savrulursam oradan başlıyorum fethetme
insanın dostu paslı bir kabza olamaz
ve hiçbir gölge tanrılık taslayamaz

II

ben Yasef'in oğluyum takvimler boyu ben öldüm
kurtulurken kasırgadan ve bulutlardan
ihanete ve şarapnellere kaldı talihim
kaybolurken tüm renkler karanlığı al renge boyadım
tüm törenleri kaçırdım
ki *dünya hayatı oyun ve eğlenceden ibaret* diyordu mukaddes
süzüldü günahlarımdan kan
tanır beni mevsimler ve topraklar

III

kaçırdım ihtilalleri kongreleri
dönerken Paris Barış Konferansı'nda Türk tarihi
Plevne'de ben vardım
koştuğum şu gam küresinde kayboldu yiğitlik
dönerken cephelerden dağılırken ordular
dedemin süngü takmaktan kesilmiş elleri
tanzim etmemiş bizi Berlin
ve ıslah evlerinde unutulmuş bir çocuktur tarih
her şey gönlümüzün bekası içindir
istiklal yeni dövülmüş bir demir gibi
ve göğsümüzde sıcaklığı hissedilen ağıt
beni bekliyor mor bulutlarda yaşayan çocuklar
ismimi Mehmet biliyor tüm coğrafyalar
dönerken cephelerden kimsesiz bir türkü yakarken
evine yalnız giren bir ihtiyarın gözleridir ruhum
gelirken kasırgadan tufandan
kendi şenliğimin olduğu gün vuruldum

AZALDIKÇA**Hatice Kübra Öktem**

Yaşamayı düşlerken böyle değildim
Çakılı kaldığım saatler yoktu
Bir sandalyeye, bir koltuğa, yatağa
Eco'nun "böylesi korkunç bir dünyanın bir de cehennemi mi var?" dediği akılla
Yani o akla sahip artık
Yaşıyorum ama aşk yok

Süt taşmasın diye tedirginim
Çiçekli masa örtüm içimi açmıyor
Oysa bazen öyle açılmaya layık içim
Altından bir şelale
Yıkanan az, temizlenen daha az

Şarabım var ama şaraplığım yok
Avizem yamuk, aydınlatmıyor
Bebek battaniyelerim kirli
Kızımın artık bir öğretmeni var, büyüdü
Ve bir kum saati gibi
Ona içimden veriyorum azalmak pahasına

Yine de porselen kuşlar aldım
Kanatları çiçekten
Bakınca gülümsüyorum

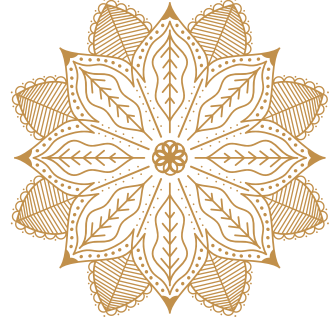
SET**Sevda Altinkaya**

O günlerde kalbime set çekerdim
Arkı geçebilmek için bastırardım ayaklarımın ateşini
Sinan mimar değildi, Süleyman doğmamıştı
Kozalarımın inançları dişlerdi sivrisinekler
Göl mahallimden ayrılmazdı sabırsız kurbağalar
Dizlerimin üzerinde beşik sallardım, uyumazdı çocuklar

O günlerde orağım kan damları
Tenimi bileklerinden biçerdim, öpülmezdi yalnızlığım
Uykumu geniş zamanlı şarkılar basardı rüyalarımın
Tirajı azalan bir mevsimden dökülürdü yığınla kayıp
Dualar devrilirdi, ciğerlerimle kalbim arasında
Okurdum okumam vardı, anlamazdım anlamam yoktu

O günlerde gözlerim yuvalarından fırlardı
Adımı unutturdum, kekelerdim, gün gözüme batardı
Işıkları söndürür çıkardım bütün evlerden aynı anda
Evsizdim, melankolik çocukların doğmadığı sokaklarda
Evsizdim, ta ki melankolik çocuklar doğana kadar

O günlerde kalbime set çekerdim
Kırmızı ve yulaf bir gökyüzüydü iniş çıkışlar
Shakespeare doğmamış Fuzûlî anlaşılmamıştı
Oyuklarımda kararan çürükleri okşardı keneler
Suyuma taş atılır, gölümdeki iltihap içime dağılırdı
Kalbim o günlerden sonra setlere hiç inanmadı

CENNETÜSTÜ**Yasin Gedik**

Burası cennet olmalı
yüzün tarifsiz kalmalı, hüznün güzel
saçların rüzgâr kokmalı, genzin deniz
yüreğin Kudüs atmalı, nabzın tarih
burası cennet olmalı bir uyanabilsek...

Bir uyanabilsek çöl bitecek
uyansak uykumuzdan
yansak yangınlarda
uçsak uçurumlardan
bir Filistin var olacak bir uyanıp utanabilsek

Burası cennet üssü olmalı
ellerin toprakla ıslanmalı, yağmurun büyüğü
sözlerin ayetler anmalı, inkârı ne mümkün
gözlerin Kudüs bakmalı, kadim gülüşlü
burası cennet üssü olmalı bir uyanabilsek...

Bir uyanabilsek zül bitecek
uyansak uykumuzdan
dönsek ölümlerden
kurtulsak zincirlerden
bir Filistin var olacak bir uyanıp utanabilsek

Burası cennet üstü olmalı
sen Nasıralı şair, sonsuzluğun oğlu
sen bitimsiz şiir, sonsuzluğa övgü
sen ölümsüz şehir, sonsuz Kudüs
burası cennet üstü olmalı bir uyanabilsek...

Bir uyanabilsek yol bitecek
uyansak uykumuzdan
düşsek rüyalardan
sıyrılsak sanrılardan
bir Filistin var olacak bir uyanıp utanabilsek

SEYİT ALİ
Erhan İksamuk

*“Adamın aklı kendine düşman olur mu?
Benim aklım bana düşman.”*

Yol

aynı kar kokusu değildi dünyaya çıplaklığımızı okşayan
üşüyen cinayet, öylesine isli ses ki göğüne bir küfür gibi bulanana
ölmeye yürüyen, ölümü bilmenin sancısıyla zambak bakışlı atın
kanayan yerinde soluyarak el değmemiş heyula uykunun

yürümek, masalcı bir anka bozgundur şimdi karla avunan
zine'nin dilinde büyüyen çocuk ki bir tereddüdü kuşanmaya muktedir
o tiran karaltı, kılıcsız geleceğe serilen muhacir rüzgâr
ve öyküsü suskun kavalın; duvarla bekleyen, kuşkulu, iflah olmaz

kaç tanım doğurur insanda yaşanmayan bir ev yıkılmadıkça
nedir ağacın başladığı sonda geç gelen pişmanlık, anılarla dövülen
yas giysisi yok bırakılmışlığın, mabedi dokunulmamış zamanın
yok aynası bekleyen uykunun, göğüne yenik kanatlara benzeyen

ZAMANDA SUS/PUS ÇIĞLIĞI**Suzan Yörük**

Kabil bakışlı zamanın içinden geçiyorum
Habil'in mazlumluğu üzerimde bir kefen
Boynumda cellâdımın kanlı elleri
Bir değil, bin mil çekiliyor konuşan dillere
Kendi sesinde boğuluyor zavallı insan kalbi
Ve bin ağızlı gürültü oluyor dünya paniği

Saf çıkarıcı insan kentlerinden geçiyorum
Zamanın sâri aynasında kendini bâki görenlerin
Fildişi kulelerinde kayboluyorum
"Ben burada ne arıyorum?"
Burası belirsiz gölgesinden
küle dönüşen mana
Gör(e)(me)mezlik!...
Kuytu dehlizlerin mum ışığı dibi bilirim...
Prangalı sözcüklerim dilimdeki kara delik
Yüreğimde ağır bir yük vagonu
Yok olmaya mahkûm ellerimle
Yontuyorum kalemimin ucunu
Kan renginde tortular bulaşıyor
Yapış yapış cümlelerime
Dilsiz bir şeyler sarıyor etrafımı
Sinek kuşu kanadı sesim titriyor
Susma ve pusma yazıyorum

Devrin tozlu yollarından geçiyorum
Çaresizliğin etekleriyle süpürüyorum
Yalnızlığa bulanana dünya kirlerini
Toprak kokusu kan kokusuyla karışıp
Siniyor tenimin üzerine
Yine de cesur ve güzel olmaktan bahsediyorum

/Oysa /
İnsanlık
Sınırsız
Kötülükleri
Kusma çağı
Savaş, katliam zulüm
Korku, karanlık, ölüm
Zamanda sus/pus çığlığı...

osermetal

Makina & Mühendislik

Organik tarım teknolojisinde çözüm ortağınız

www.osermetal.com.tr
info@osermetal.com.tr

YOLLAR VE KAYBOLUŞLAR
Murat Serdar Çakıroğlu

Bütün hayatlar muğlaktır
Bazı önermeler mutlak
Yollar dolanır, sen gelmezsin.
İhtimalin buz keşiğine teşne ruhumda
balçık yeşili bir ihtilal filizlenir
Alın akıtmalı bir yılkı girer rüyalarım
kusurlu güzelliğin ihtişamıyla
Göğsü kazılı bir karaağaç şeyhim olur
Aşkın hallerini talim ederim sen bilmezsin

Sen bilmezsin nasıl düğümlendiğimi
bir gizin dehlizinde.
bir neyin dem sesinde,
ağı köpüklü, çatlayan atın türküsü.
Sen bilmediğim kokular,
korkularla dönersin ıssız dağ gölümüne
Ben marazlı bir yalnızlık ormanında beklerim
Yeter ki kusursuzluğuna inandırma beni